

Årsredovisning 2023

Ulricehamns kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1.1 Kommunstyrelsens ordförande	4
Förvaltningsberättelse	5
1.2 Kommunala koncernen	6
1.3 Översikt över verksamhetens utveckling.....	9
1.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Omvärldsanalys	10
1.5 Händelser av väsentlig betydelse	16
1.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	19
1.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
1.8 Balanskravsresultat	44
1.9 Väsentliga personalförhållanden	45
Övrigt.....	58
1.10 Förväntad utveckling	59
Finansiella rapporter	61
1.11 Resultaträkning.....	62
1.12 Kassaflödesrapport	62
1.13 Balansräkning	63
Noter, upplysningar	64
2 Noter, upplysningar	65
Driftredovisning	74
2.1 Driftredovisning.....	75
Investeringsredovisning.....	79
2.2 Investeringsredovisning	80
Verksamhetsberättelser	85
2.3 Kommunledningsstab.....	86
2.4 Sektor miljö och samhällsbyggnad	88
2.5 Sektor välfärd	91
2.6 Sektor lärande	93
2.7 Sektor service	95
2.8 Koncernföretag	99
2.9 Nämnder.....	104
Revisionsberättelse	106
2.10 Revisionen	107

Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande

Det är med glädje och stolthet som vi presenterar årsredovisningen för Ulricehamns kommun för år 2023. Trots de utmaningar vi mött har vi stått starka och fortsatt att driva vår vision om en trygg kommun som är i ständig utveckling framåt.

Vi vill med denna även lyfta fram de framsteg och resultat som har uppnåtts, men även identifiera områden där det finns utrymme för förbättringar och fortsatt arbete.

Året 2023 har varit präglad av ett pågående krig i vår närhet, som har påverkat oss på många olika sätt. Vi har anpassat våra verksamheter och arbetssätt för att möta de utmaningar som uppstått, samtidigt som vi har fortsatt att leverera de tjänster och den service som våra invånare förväntar sig av oss.

Vi vill rikta ett varmt tack till alla våra medarbetare, invånare, företag och föreningsliv som har bidragit till kommunens utveckling och välmående under det gångna året. Tillsammans fortsätter vi att forma Ulricehamns kommun till en attraktiv plats att bo, verka och leva i.

Några händelser under året som vi särskilt vill lyfta fram:

- Nytt inriktningsbeslut för Kulturhuset med placering på marknadsplatsen.
- Invigning av Riksidrottskidgymnasium på Tingsholm.
- Uppstart av Ulricehamns kommuns två första IOP:er (Idéburet offentligt partnerskap). Den ena för att främja Ungdomskulturen och den andra ett samarbete att synliggöra våra museiföremål.
- Ulricehamns kommuns nya vision "Tillsammans mot framtiden" antogs.
- Planprogram Brunnsnäs antogs och gör att vi är ett steg närmare att kunna utveckla ett nytt bostadsområde och möjliggöra utveckling av säteriet.

Wiktor Öberg (M),

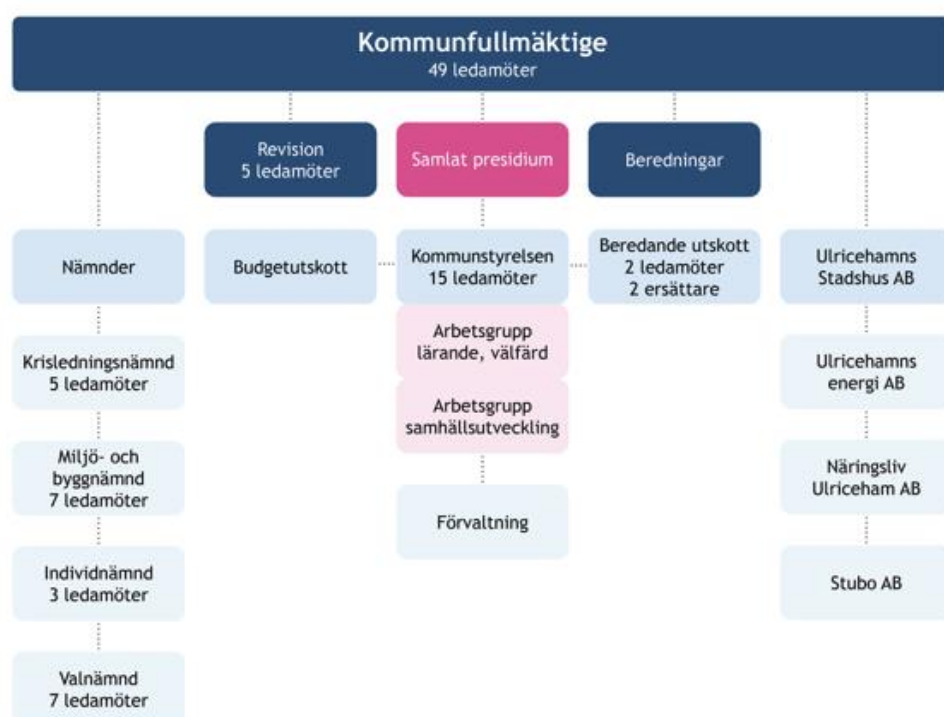
Kommunstyrelsens ordförande 2023

Förvaltningsberättelse

1.2 Kommunala koncernen

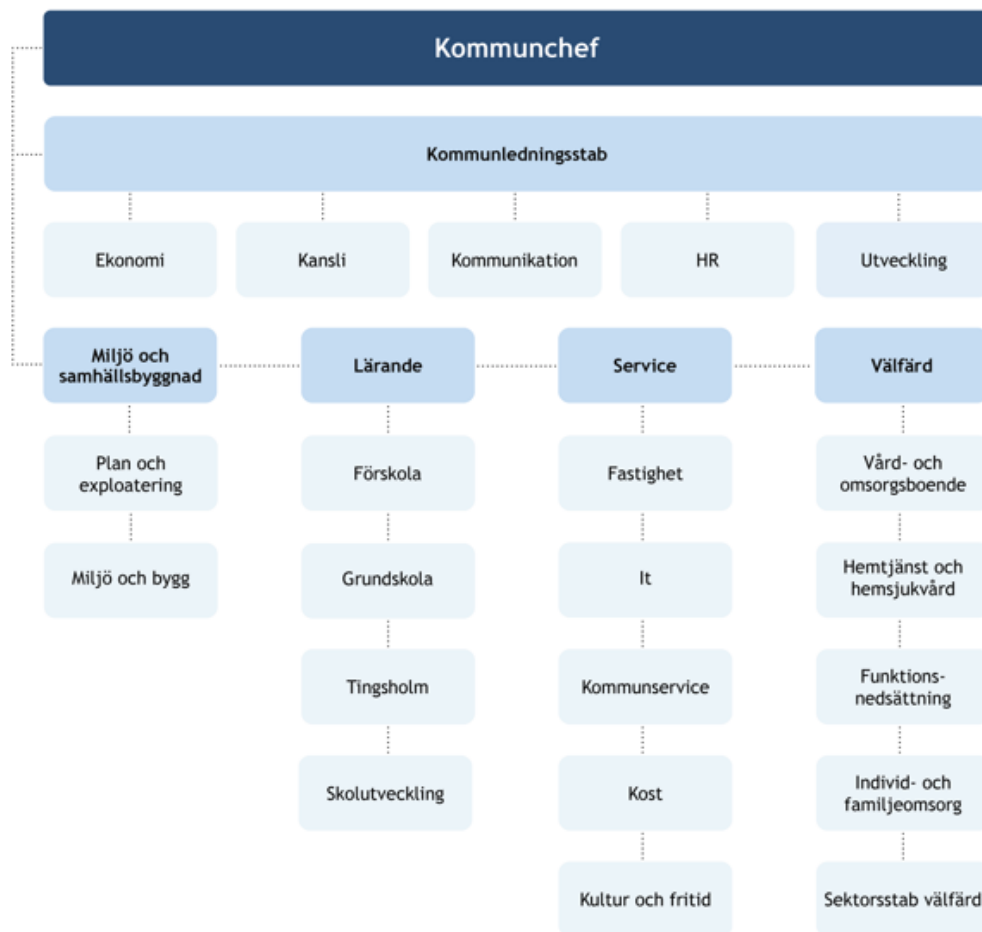
Organisation 2023. Politisk organisation och kommunala bolag

Mandatfördelning

Kommunstyrelsen	2022-2026	2018-2022	Kommunfullmäktige	2022-2026	2018-2022
Moderaterna	3	2	Socialdemokraterna	9	10
Centerpartiet	2	2	Moderaterna	9	8
Socialdemokraterna	2	3	Nya Ulricehamn	8	9
Sverigedemokraterna	2	2	Sverigedemokraterna	8	6
Nya Ulricehamn	2	3	Centerpartiet	7	8
Miljöpartiet	1	1	Kristdemokraterna	3	2
Vänsterpartiet	1	-	Vänsterpartiet	2	2
Liberalerna	1	1	Liberalerna	2	2
Kristdemokraterna	1	1	Miljöpartiet	1	2
Summa	15	15	Summa	49	49

Förvaltningsorganisation Ulricehamns kommun 2023

Privata utförare

Ulricehamns kommun anlitar privata utförare till delar av verksamheten. Här presenteras privata utförare med en omsättning till Ulricehamns kommun som överstiger 3 miljoner kronor.

Sektor välfärd

- Attendo Sverige AB (äldreomsorg)
- Taxi beställningscentral i Ulricehamns kommun AB (äldreomsorg)

Sektor lärande

- Montessoriförskolan Lindängen (förskola/grundskola)
- I Ur och Skur Myrstacken (förskola)
- Föräldrakooperativet Vistaholm (förskola/grundskola)
- Dibber Göteborg AB (förskola)
- Svenska kyrkan i Ulricehamn (förskola)

1.3 Översikt över verksamhetens utveckling

Koncernen	2023	2022**	2021*	2020	2019
Årets resultat, mnkr	93,6	109,4	142,7	110,1	86,5
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	121,4	109,4	145,7	111,3	57,9
Totala tillgångar, mnkr	3 480,8	3 246,2	3 081,3	2 936,3	2 708,1
Omsättningstillgångar, mnkr	321,2	300,0	392,3	359,8	305,2
Anläggningstillgångar, mnkr	3 157,3	2 943,8	2 686,4	2 573,8	2 400,0
Totala skulder, mnkr	1 414,1	1 265,1	1 201,5	1 196,2	1 014,8
Kortfristiga skulder, mnkr	375,3	380,0	336,5	355,6	343,0
Långfristiga skulder, mnkr	1 038,8	885,1	865,0	840,6	671,9
Soliditet, %	58,5	59,8	59,7	57,5	58,3
Soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden, %	47,3	48,0	45,7	49,4	39,7

Kommunen	2023	2022**	2021*	2020	2019
Årets resultat, mnkr	70,4	69,7	103,4	59,4	55,4
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	98,2	69,7	106,4	60,6	28,6
Skatteintäkter, mnkr	1 282,0	1 218,8	1 157,7	1 099,1	1 088,2
Personalkostnader, mnkr ¹	1 295,9	1 216,2	1 148,1	1 107,4	1 073,3
Nettoinvesteringar, mnkr	219,1	203,1	113,9	191,9	147,0
Självfinansiering av investeringar, %	70,0	73,0	156,0	70,3	87,0
Totala tillgångar, mnkr	2 695,3	2 841,6	2 391,8	2 303,6	2 139,9
Kortfristiga skulder, mnkr	297,1	340,1	261,0	274,1	257,1
Långfristiga skulder, mnkr	719,0	860,3	574,0	572,6	481,5
Soliditet, %	61,3	63,0	63,2	61,0	63,0
Soliditet inkl. samtliga pensionsåtaganden, exkl. internbank %	61,6	64,3	59,1	55,3	54,1
Kommunal skattesats, %	21,05	21,05	21,05	21,05	21,05
Folkmängd	25 087	25 108	24 898	24 704	24 668
Antal brukare inom Välfärd	1 481	1 456	1 537	1 526	1 510
Antal barn och elever från förskola till gymnasiet	5 141	4 996	5 197	5 165	5 093
Antal beviljade bygglov	155	210	366	323	215
Antal planuppdrag	46	44	45	51	57

*2021 års siffror har justerats avseende korta skulder och kassa & bank mot fg års årsredovisning då redovisningen avseende dessa har justerats under året och därav har även 2021 års siffror justerats.

**Omräkning av nyckeltal för soliditet och balansomslutning avseende finansiell leasing har endast räknats om för år 2022.

1.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Världen ändras hela tiden och likt alla kommuner blir Ulricehamn allt mer beroende av omvärlden. Nedan kommenteras de övergripande områden och förändringar som starkt påverkat Ulricehamns kommun och kommunkoncern under året.

Inflation och höjda räntor

De senaste årens höga inflation och de högre räntorna har urholkat köpkraften för hushåll och pressat lönsamheten i delar av näringslivet. Detta är en huvudorsak till att den globala tillväxten bromsat in. Svensk BNP gick sidledes under 2023 och totalt för helåret resulterar det i en liten nedgång. Tuffa tider för räntekänsliga hushåll och byggföretag i Sverige har inneburit att konsumtion och bostadsinvesteringar har minskat på ett sätt som inte har setts sedan 90-talet.

Med sjunkande hushållskonsumtion och bostadsbyggande har svensk konjunktur i år räddats av en förhållandevis stark utveckling av exporten och tillverkningsindustrin. Visserligen visar exporten en stor inbromsning jämfört med uppgången 2022, men detta har varit en tydlig motkraft till försvagningen av inhemsk efterfrågan. Samtidigt har importen varit mycket dämpad, beroende på bland annat den svaga svenska valutan och den låga konsumtionen.

Skatteunderlaget

Givet att svensk BNP i princip legat stilla de senaste åtta kvartalen har sysselsättningen varit oväntat hög. Svensk arbetsmarknad har alltså stått sig relativt väl i svag konjunktur både 2022 och 2023. Sedan juli 2023 syns dock en nedgång för sysselsättningsgraden. Rekryteringsläget är dock ännu stramt och både företag och offentliga myndigheter har det senaste året behållit sina anställda i hög utsträckning, trots vikande produktion eller åtstramade budgetar. Ett skäl till detta är betydande kostnader förknippade med att rekrytera och lära upp ny personal.

Ökningen av lönesumman helåret 2023 är historiskt stark, detsamma gäller skatteunderlaget. Tillväxten av lönesumman 2023 kan därmed adderas till åren 2021 – 2022, då ökningen sammantaget varit högre än en genomsnittlig historisk ökning (trots pandemin). Detta beror på den starka arbetsmarknaden 2023 jämfört med året innan. En faktor som ytterligare lyfte skatteunderlaget 2023 var den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt en stor höjning av pensionerna, som följde på en ovanligt stor ökning av prisbasbeloppet 2023

Det nominella skatteunderlaget ökar i linje med det historiska genomsnittet sett till hela prognosperioden. Det är dock en kraftig inbromsning 2024 och en återhämtning därefter. Denna dynamik förstärks av prisutvecklingen i

kommunsektorn. Köpkraften urholkas kraftigt under 2023–2024. 2024 står också ut som ett historiskt unikt svagt år – det reala skatteunderlaget beräknas då minska med 1,8 procent.

Trots att det nominella skatteunderlaget ökar 2023 innebär den höga inflationen en real nedgång av skatteunderlaget med 1,1 procent. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer sedan 2003. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,7 procent per år i genomsnitt. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionsskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktig försvagning av kommunsektorns köpkraft.

Pensionskostnader

Det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, som började gälla från och med den 1 januari 2023 innebar ökade kostnader för alla kommuner och regioner då premien för den avgiftsbestämda pensionen ökade från 4,5 procent på lönesumman till 6 procent. De ökade pensionskostnaderna 2023 förklaras dock till mindre del av det nya pensionsavtalet, men till större del av ökad inflation och andra förhållanden.

Prisbasbeloppet, PBB, för 2023 motsvarade en ökning med 8,7 procent. Det innebär höga kostnader för den förmånsbestämda pensionen, eftersom historiska inkomster räknas upp till dagens penningvärde med prisbasbeloppet, vilket påverkar finansnettot i resultaträkningen. Även de pensionsutbetalningar som görs under året blir högre eftersom de räknas upp med PBB.

Inkomstbasbeloppet har också stor betydelse för pensionskostnaderna då det styr nivån på det så kallade taket, vilket är 7,5 inkomstbasbelopp. För inkomster över taket svarar endast tjänstepensionen för individens pension, vilket innebär att om taket inte höjs kommer fler löner överstiga taket och kommunen får högre kostnader för tjänstepensionen.

För Ulricehamns kommun har ovannämnda faktorer sammantaget inneburit en kostnadsökning 2023 för pensioner på cirka 54 mnkr jämfört med 2022 (bortsett från den engångsavsättning som gjordes under 2022).

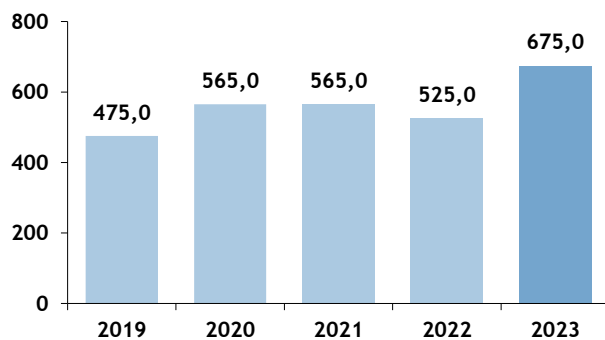
Risk och kontroll

Lån

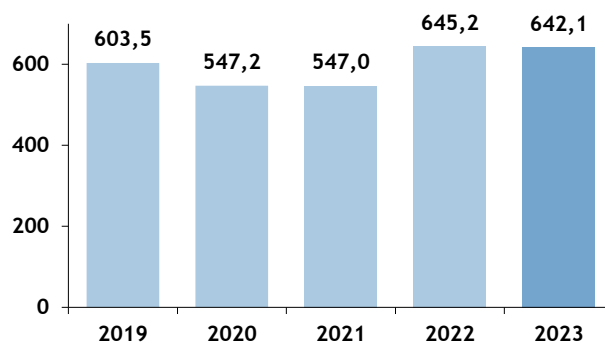
Kommunen fungerar som internbank för bolagen inom koncernen. Kommunens låneskuld uppgår per 2023-12-31 till 675 mnkr, samtidigt som utlåningen inom kommunkoncernen, inklusive utlåning till bostadsrättsföreningen Ulricehamnshus nr 7 -Parkgården (där samtliga andelar ägs inom kommunkoncernen), uppgår till 642,1 mnkr.

Den största delen av kommunens inlånade medel avser alltså vidareutlåning till bolagen.

Kommunens låneskuld, mnkr

Utlåning till bolagen, mnkr

Finanspolicyn i Ulricehamns kommun anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten i kommunen och bolagen inom kommunkoncernen ska bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. Policyn är när det gäller finansieringssidan upprättad för att optimera balansen mellan finansiella risker och kostnader samt säkerställa betalningsförmåga på kort och lång sikt.

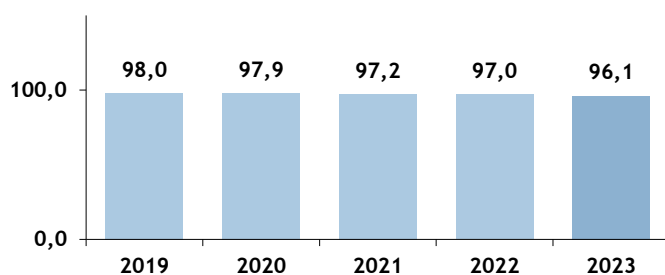
För att begränsa refinansieringsrisken ska kapitalbindningen i den samlade låneportföljen spridas jämnt över tid. Upplåningsportföljen ska ha en genomsnittlig kapitalbindningstid på 1–4 år. Maximalt förfall inom 12 månader får uppgå till 50%. Vid bokslutet 2023 har kommunen en genomsnittlig kapitalbindning på 2,1 år och ett förfall inom 12 månader på 22%.

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas jämnt över tid. Upplåningsportföljen ska ha en genomsnittlig räntebindningstid på 1,5–4 år. Maximalt förfall inom 12 månader får uppgå till 40%. Vid bokslutet 2023 har kommunen en genomsnittlig räntebindning på 2,1 år och ett förfall inom 12 månader på 22%.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtaganden uppgår till 96,1 mnkr vid utgången av 2023 (2022: 97,0 mnkr). Till största delen (86 mnkr) avser borgensåtagandet kommunens dotterbolag Ulricehamns Stadshus AB.

Borgensåtaganden, mnkr

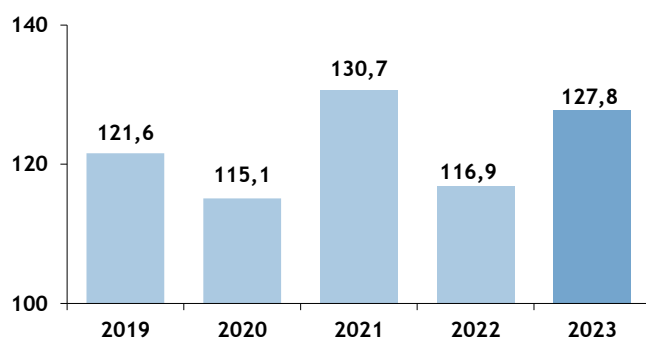

Finansiella placeringar

En viss del av kommunens likviditet är sedan länge avsatt till fondering för att möta framtida pensionsutbetalningar. Det har inte avsatts några ”nya” medel i portföljen under den senaste femårsperioden. Riktlinjer för placering av pensionsmedel i Ulricehamns kommun anger ramar och riktlinjer för hur medel avsatta för pensionsförpliktelser ska förvaltas i kommunen. I riktlinjerna anges bland annat i vilka tillgångar och med vilka limiter portföljens medel får placeras, hur ansvaret för förvaltningen fördelas och hur förvaltningen och dess resultat ska rapporteras. Under 2023 har placeringarna förvaltats enligt riktlinjerna och i en särskild bilaga till årsredovisningen redovisas portföljens resultat för 2023.

Per 2023-12-31 uppgår det bokförda värdet på placerade medel avseende pensioner till 127,8 mnkr, vilket är samma nivå som marknadsvärdet på tillgångarna. Pensionsportföljens värde har under 2023 gått upp med drygt 9% mot föregående år, värdeförändringen har därmed påverkat resultatet positivt under detta år.

Finansiella placeringar, mnkr

Pensionsförpliktelser

Ulricehamns kommun har totala pensionsförpliktelser om totalt 548,5 mnkr per 23-12-31. Den största andelen avser den delen som redovisas som ansvarsförbindelse, det vill säga pensioner intjänade före 1998. Utöver detta har Ulricehamns kommun tryggt en del av pensionsförpliktelserna i försäkring hos både KPA och Skandia om totalt 140,8 mnkr. Dessutom finns en mindre del av pensionsförpliktelserna redovisade som en avsättning och detta avser framförallt pensioner till förtroendevalda.

Förvaltade pensionsmedel uppgår till 294,9 mnkr per 23-12-31 och i detta beloppet ingår pensionsportföljen som redovisades på föregående sida om totalt 127,8 mnkr. Detta innebär att återlånade medel, skillnaden mellan förpliktelse och förvaltade pensionsmedel, för Ulricehamns kommun uppgår till 153,6 mnkr per 23-12-31.

Konsolideringsgraden uppgår till knappt 54% vilket är en ökning mot föregående år dels på grund av att marknadsvärdet för pensionsportföljen har stigit samt att det gjordes en stor pensionsinlösen där man försäkrade en större del av överskottet för bokslutet 2022.

Pensionsförpliktelser, mnkr

Belopp i mnkr Kommunen	2023	2022
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
Avsättning inkl. löneskatt	19,8	18,1
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	387,9	384,2
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	140,8	119,0
Summa pensionsförpliktelser	548,5	521,3
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt försäkringskapital	163,9	129,5
varav överskottsmedel	3,2	2,3
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	127,8	116,9
Summa förvaltade pensionsmedel	294,9	246,4
Återlånade medel	153,6	274,9
Konsolideringsgrad	53,7%	47,3%

1.5 Händelser av väsentlig betydelse

Ulricehamns vision, Ulricehamn 2040 – tillsammans mot framtiden, antogs av kommunfullmäktige i juni 2023. Framtagandet av visionen pågick under närmare ett års tid och präglades av bred delaktighet från invånare, förtroendevalda, näringsliv, föreningsliv och medarbetare i Ulricehamns kommun. Målsättningen under framtagandet var att alla i Ulricehamns kommun skulle ha möjlighet att direkt eller indirekt tycka till om kommunens riktning framåt. Sammanlagt inhämtades cirka 2200 unika röster.

Visionen består av tre visionsområden, dessa är:

- Vi utvecklar varandra
- Vi skapar trygghet och nytänkande
- Vi njuter av livet

Visionsområdena utgör ledstjärnor och uttrycker ett framtida önskvärt tillstånd för Ulricehamns kommun som geografiskt område.

Nedan redovisas några av de aktiviteter som genomförts under året kopplat till de tre visionsområdena.

- Vi utvecklar varandra

Hållbart medarbetarengagemang

Hållbart medarbetarengagemang (HME), är ett index som beräknas utifrån resultaten för de tre delindexen motivation, ledarskap och styrning. HME - frågorna ingår i vår medarbetarenkät som genomfördes under hösten. Det totala HME-värdet för organisationen fortsätter att öka och landar i 2023 års undersökning på 80,2 %. Det är en förbättring från 2022 års utfall på 78,9 % och 2021 års utfall på 77,96 %.

Begreppet medarbetarengagemang används generellt för att beskriva medarbetarnas motivation och förutsättningar att göra sitt bästa för organisationen. Engagemanget innebär också att medarbetarna i någon mån förverkligar sig själva och upplever personlig utveckling i arbetet vilket är bra för såväl individen som arbetsgivaren.

Fossilbränslefria fordon

Omställning av verksamheternas fordon till klimatbonusbilar går åt rätt håll genom att det under året har köpts in fler bilar som ökar andelen fossilbränslefria fordon i kommunen. I det fortsatta arbetet riktas fokus bland annat på ökad installation av laddstolpar i fastigheter där kommunen har fordon för att möjliggöra ökad elektrifiering.

Utbildning i normmedvetenhet

Den 4 september lanseras en utbildning i normmedvetenhet för samtliga anställda i Ulricehamns kommun. Målet med utbildningen är att väcka nya tankar och verktyg för att öka förståelsen kring olika normer som påverkar vårt samhälle och våra interaktioner. Att bli medveten och förstå normer är ett viktigt steg mot att skapa en mer inkluderande och rättvis verksamhet.

Under 2024 kommer normmedvetenhetsutbildningen att ligga till grund för att utforska nya arbetssätt inom kommunen.

- Vi skapar trygghet och nytänkande

Trygghet

Under hösten 2023 genomfördes en trygghetsundersökning som riktade sig till invånaren i Ulricehamns kommun. Glädjande kan vi konstatera att en stor andel av respondenterna känner sig trygga under dagtid, 97,2 procent. Den upplevda tryggheten skiljer sig åt beroende på var i kommunen man bor. Dessutom skiljer sig upplevelsen av trygghet åt om du är man eller kvinna. Bland de faktorer som kan bidra till otrygghet nämns dålig belysning, störande trafik, inbrott och ödsliga platser.

Trygghetsundersökningen är en viktig pusselbit i det kunskapsbaserade, brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet som kontinuerligt utvecklas för att bidra till ett tryggt Ulricehamns kommun för alla som bor, verkar och vistas hos oss.

Företagsklimat

Företagarnas omdöme kopplat till myndighetsutövning inom bygglov, markupplåtelser, miljö- och hälsoskydd, serveringstillstånd och livsmedelskontrollen följs upp årligen. Även om vi under året inte nått som målvärdet antyder kan vi konstatera att kvalitets- och utvecklingsarbetet tycks ge resultat inom vissa områden. För att förstärka arbetet ytterligare ska de redan startade samhällsbyggnadsfrukostarna, där olika ämnen inom just samhällsbyggnad diskuteras med näringslivet, fortsätta. Samtidigt har bygglovsenheten i inledningen av 2024 börjat med öppet hus. Ett av de viktigaste syftena med dessa tillfällen är att förenkla kontaktvägar.

- Vi njuter av livet

Satsningar på att lösa ofrivillig ensamhet

En av framtidsutmaningarna inom samverkan med civilsamhället är frågan om ofrivillig ensamhet. Några projekt pågår med medel från delregionala nämnden södra (VGR) som rör äldre där kommunen tillsammans med flera organisationer ur civilsamhället samverkar i respektive projekt. Det är "Ring en vän" med samtliga aktiva seniorföreningar i kommunen och "Timmele 2.0" som arrangeras av Timme GOIF, Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan.

Frågan om ofrivillig ensamhet är ett återkommande inslag på de stormöten som arrangeras i samverkan mellan kommun och civilsamhälle och utvecklas kontinuerligt.

I april 2023 fattade kommunfullmäktige ett inriktningsbeslut om ett nytt kulturhus och i juni beslutade kommunfullmäktige att det befintliga investeringsprojektet för nytt stadsbibliotek skulle avslutas. Förvaltningen fick också i uppdrag att avveckla aktuell fastighet, 3 D-fastighet Chile. Nedlagda kostnader för nytt stadsbibliotek omfattar 30,6 miljoner kronor varav 12,0 miljoner utgör köp av fastighet. Vad gäller övriga nedlagda kostnader, bland

annat för konsulter i projekteringsarbetet, på sammanlagt 18,6 mnkr så har bedömningen gjorts att de ska kostnadsföras och därmed påverkar de 2023 års resultat för kommunen.

Kommunens investeringar i anläggningstillgångar under året uppgick till 219,1 mnkr, varav 119,6 mnkr är hänförligt till avslutade projekt. I kommunen är de största projekten under året Reinvesteringar i fastigheter – utbyte av komponenter 22,1 mnkr, Markförvärv och exploateringsverksamhet 16,8 mnkr, Gator, vägar och trafikåtgärder 16,3 mnkr, Investeringar i IT-utrustning 15,6 mnkr.

Ulricehamns Energi AB har i arbetet med att uppföra ett Energi- och Miljöcenter (EMC), som påbörjades redan under 2016, utfört byggnation av personalbyggnad och flispannor med tillhörande teknisk utrustning under året. Samråd för byggnation av nytt avloppsreningsverk har genomförts och efter ytterligare utredningar har en ansökan om tillstånd för att uppföra nytt reningsverk sänts till Länsstyrelsen för prövning.

Samtliga av Stubo AB:s 54 nybyggda lägenheter på Parkrosgatan 4 och 6 var uthyrda våren 2023. Under året har 44 lägenheter samt två lokaler tomställts på Stockrosvägen inför kommande rivning för att möjliggöra nybyggnation på området.

1.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Vision 2040 - tillsammans mot framtiden

Ulricehamns vision, Ulricehamn 2040 – tillsammans mot framtiden, antogs av kommunfullmäktige i juni 2023.

Visionen består av tre visionsområden, dessa är:

- Vi utvecklar varandra
- Vi skapar trygghet och nytänkande
- Vi njuter av livet

Visionsområdena utgör ledstjärnor och uttrycker ett framtida önskvärt tillstånd för Ulricehamns kommun som geografiskt område.

Styr- och ledningssystemet

Som ett led i att förverkliga visionen har Ulricehamns kommuns styrmodell uppdaterats. Styrmodellen visar hur politiskt beslutade mål och uppdrag bidrar till att nå kommunens vision via de olika visionsområdena. Utgångspunkten är att allt som görs inom kommunkoncernen ska bidra till uppfyllelse av visionen. Samtliga mål och uppdrag tillhör därför något av de tre visionsområdena.

Styr- och ledningssystemet i Ulricehamns kommun finns beskrivet i dokumentet, riktlinjer för styr- och ledningssystem, beslutat av kommunfullmäktige 2023-12-14. Styr- och ledningssystemet ska grundas på en genomtänkt systematik och att alla delar i systemet samverkar. Det ska göra det enklare att ha kundens fokus, det vill säga vad som är viktigt för dem som kommunen skapar värde för. Det ska bidra till en ökad samverkan och helhetssyn i verksamheterna samt att medarbetarna kan känna stolthet för det arbete som utförs.

Styr- och ledningssystemet gäller för alla verksamheter. Delar av det gäller också för bolagen. En viktig nyckel i arbetet är en tydlig rollfördelning mellan politiker och tjänstemän. Grundläggande för en väl fungerande resultatstyrning är att det går att följa mål och uppdrag från kommunfullmäktige via kommunstyrelsen till förvaltningen och den enskilda enheten. Det måste finnas en ”röd tråd” i detta arbete.

I Ulricehamns kommuns styrmodell ligger visionen – Tillsammans mot framtiden – överst och uttrycker ett framtida önskvärt tillstånd för kommunen som geografiskt område. Visionen är uppdelad i tre visionsområden; Vi skapar trygghet och nytänkande, Vi utvecklar varandra och Vi njuter av livet. I modellen visas hur det Kommunalpolitiska handlingsprogrammet (KPH), strategier, mål för god ekonomisk hushållning och uppdrag bidrar till visionen. Varje mål och uppdrag som är beslutat i budgeten ska också vara ansvarssatt till verksamhet och/eller bolag. Det blir då möjligt att följa upp och föra en dialog om resultaten. Uppföljning av mål och uppdrag ska spegla det som är resultat ur ett kund- eller medborgarperspektiv.

I styr- och ledningssystemet anges också hur Ulricehamns kommun definierar kvalitet i verksamheten. Här beskrivs vikten av ett tydligt kundperspektiv och att Ulricehamns kommun skapar värde för dem vi är till för; invånare, besökare, företag och andra intressenter. De är kommunens kunder. Kvaliteten skapas i mötet mellan medarbetaren i Ulricehamns kommun och kunderna. Kundperspektivet är av avgörande betydelse. Förutom att servicen eller tjänsten som levereras ska uppfylla de krav och mål som gäller för verksamheterna enligt lagar och andra föreskrifter, ska en så god kvalitet som möjligt levereras utifrån givna resurser.

Riktlinjer för ekonomisk styrning av förvaltning och bolag

Budget

Budget upprättas i en handling för kommun och koncern. Budget för den kommunala organisationen fastställs av kommunfullmäktige medan budgeten för de kommunala bolagen fastställs av respektive styrelse och finns med för information i kommunkoncernens budget. Budgeten innehåller en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret är periodens första år.

I budgeten styrs ekonomi och verksamhet. I budgeten ska det utifrån ett koncernperspektiv anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten är överordnad andra styrdokument. Alla styrdokument och mål för verksamheten som kräver ekonomiska resurser ska vara integrerade i den planering som sker i budgetprocessen. Arbetet med att ta fram underlag för förslag till ny budget sker i budgetutskottet. Budgetutskottets uppgift regleras bland annat i reglementet för kommunstyrelsen (KF 2023-12-14) och i riktlinjerna för styr- och ledningssystem (KF 2023-12-14). Budgetprocessen för kommunen sker enligt särskilt antaget styrdokument.

Investeringsbudget/investeringsplan

Investeringsbudgeten/investeringsplanen innehåller en plan för investeringar för en period av tre år. Lokalförsörjningsplanen, som innehåller förvaltningens bedömning av lokalbehovet för de kommande tio åren, utgör en bilaga till budgetdokumentet och är en utgångspunkt för förvaltningens och budgetutskottets arbete med investeringar. Planen revideras årligen. Under budgetprocessen sker en prioritering både avseende vilka investeringar som ska genomföras och även när i tid detta ska ske. Andra utgångspunkter för arbetet med investeringsplaneringen är styrdokument och mål för verksamheten. Det förekommer också att det lämnas specifika politiska uppdrag om inriktning när det gäller större investeringar.

Uppföljning

Den kommunala organisationen och samtliga bolag inom kommunkoncernen ska för april, augusti och december lämna en ekonomisk uppföljning för drift och investeringar samt uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning. Dessa uppföljningar redovisas till kommunfullmäktige. Augusti månads uppföljning utgör delårsbokslut och december månads uppföljning utgör årsbokslut.

Översiktliga ekonomiska uppföljningar, utan uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning, sker per februari och oktober månad. Dessa uppföljningar redovisas till kommunstyrelsen. Övriga månader, förutom januari och juli månad, görs månadsuppföljningar från enhetschefsnivå till kommunchefsnivå. Uppföljningsprocessen för kommunen sker enligt särskilt antaget styrdokument, som har sin utgångspunkt i riktlinjerna för ekonomisk styrning. Detta dokument fastställs av kommunchef.

Upphandling

Upphandling är ett strategiskt verktyg som ska bidra till att kommunens mål uppfylls och att kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Det är en förutsättning att den styrning som finns i Ulricehamns kommun präglar upphandlingarnas utformning och innehåll. Inköp ska göras med hänsyn till totalkostnad och upphandlingar ska genomföras på ett affärsmässigt sätt, med hänsyn till både kvalitet och kostnad. Ulricehamns kommun ska uppfattas som en bra affärspartner och upphandlingsarbetet ska värna om en sund konkurrens. Alla inköp i Ulricehamn ska följa gällande lagstiftning och samverka med andra av fullmäktiges antagna styrdokument.

Riktlinjerna för upphandling och regler för direktupphandling beskriver hur Ulricehamns kommun och de kommunala bolagen ska genomföra upphandling och inköp i enlighet med kommunens riktlinjer och regler samt tillhandahållande av välfungerande avtal för varor, tjänster, byggentreprenader och koncessioner. Samtliga medarbetare i kommunen ska ansvara för, inom sina verksamheter, att riktlinjer och regler efterlevs.

Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll syftar ytterst till att säkerställa att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppfylls. Kommunens arbete följer de politiskt fastställda reglerna, beslutade av kommunfullmäktige 2023-12-14, samt processen för intern kontroll. Processen syftar till att säkerställa att kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, som innebär att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer med mera.

Den interna kontrollen syftar även till att ta fram förslag till förbättringar och förändringar av verksamheten.

Årligen genomförs riskanalyser och interna kontrollplaner upprättas i förvaltningsledning, sektorsledningarna och i de kommunala bolagen. Vid riskanalyser används checklistor för att upptäcka och fånga väsentliga risker. Checklistorna är olika beroende på om riskanalysen görs för en nämnd, verksamhet inom förvaltningen eller för ett kommunalt bolag.

Under 2023 har arbetet fortsatt enligt plan, innebärande att också krisledningsnämnden genomfört riskanalys. Samtliga interna kontrollplaner har följts upp i samband med årsbokslutet. En uppföljning av kommunens interna kontrollplan för 2023 redovisas i särskild bilaga till årsredovisningen. Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen i Ulricehamns kommun har varit tillräcklig under 2023.

Uppföljning av privata utförare

Kommuner får enligt kommunallagen (KL) (2017:725) lämna över verksamhet till privata utförare. Kommunen är fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i kommunal regi.

I Ulricehamns kommun utförs viss verksamheten av privata utförare. Utifrån fullmäktiges program för uppföljning av privata utförare ska kommunstyrelsen/avtalstecknande nämnd/kommunalt bolag årligen ta fram en plan för hur verksamheten ska kontrolleras, följas upp och utvärderas. Planerna ska visa vad som ska följas upp, hur det ska göras, vem som ska göra det samt när det ska göras.

Uppföljningen har två övergripande syften, dels att kontrollera att verksamheten utförs i enlighet med upphandlingsdokument, anbud och avtal (dessa ska i sin tur återspegla kommunens fastställda mål), dels utgöra ett underlag för kommunens kvalitetsarbete för att utveckla och förbättra verksamhet och tjänster till kommunens invånare.

Inom kommunstyrelsens verksamheter är det främst inom sektor lärande och sektor välfärd som privata utförare återfinns. Inom sektor lärande utförs cirka 14 procent av den totala verksamheten av privata utförare och inom sektor välfärd ca 8 procent. Fristående förskolor och skolor omfattas dock inte av kravet på uppföljning i detta sammanhang då de är sina egna huvudmän. Dock har kommunen ett tillsyns- och uppföljningsansvar gällande fristående förskolor. Syftet med tillsyn är att genom en självständig granskning kontrollera att en verksamhet uppfyller kraven i lag och andra föreskrifter. Om tillsynsmyndigheten upptäcker brister vid tillsynen ska myndigheten fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att huvudman ska rätta till felen som upptäckts vid granskningen. Ett annat syfte för tillsynen är att arbeta förebyggande genom att ge råd och vägledning utifrån de regler som styr verksamheten så att huvudman själv kan upptäcka och rätta till eventuella fel och brister. Två gånger per år bjuds de fristående huvudmännen inom sektor lärande in till information och dialog.

Inom sektor välfärd utförs verksamhet av privata utförare genom LOV (Lagen om valfrihet) gällande personlig omvårdnad, service och städ inom verksamhetsområdena Hemtjänst och hemsjukvård, 8 procent, och Vård- och omsorgsboende, 2 procent. Utförarna följs upp utifrån avtalet enligt plan med årlig återrapportering samt på förekommen anledning om någon sådan uppstår. Rutinerna för uppföljning behöver dock uppdateras. Funktionsnedsättning och Individ- och familjeomsorgen köper 8 respektive 15 procent av sin verksamhet

från privata utförare, vilket till största delen är vårdplatser när kommunen inte kan tillgodose vårdbehovet. Det görs strukturerade och regelbundna uppföljningar utifrån efterlevnad av avtalsvillkor som tecknats men även utifrån de individuella besluten om bistånd

Inom sektor service utförs 27 procent av kommunservice verksamhet av privata utförare, vilket avser entreprenadavtal inom park och skog. Av sektorns totala budget utgör detta drygt 8 procent. Uppföljningar görs månadsvis genom möten med entreprenören och i uppföljningssystemet Stratsys. Uppföljningarna visar att entreprenören följer avtal och att faktureringarna följer fastställd betalplan.

Av de kommunala bolagen har Ulricehamns Stadshus AB, Näringsliv Ulricehamns AB och Stubo AB ingen eller ytterst liten omfattning av verksamhet som utförs av privata utförare, men generellt följs avtal upp med syfte att säkerställa kvalitet, hållbarhet, arbetsmiljö etc. i de projekt och tjänster som handlas upp.

Ulricehamns Energi har under 2023 anlitat privata utförare i flera av sina verksamheter. Av UEAB:s totala omsättning utgörs kostnaderna, för utförda tjänster från privata utförare enligt nedan, drygt 8 %. Exempel på tjänster som privata utförare utförts i UEAB:s regi är avfallshantering hushåll, insamling och transport av slam (tömning enskilda brunnar) samt snöröjning och maskintjänster inom anläggning. Tilldelning av privata utförare sker utifrån offentliga upphandlingar för att säkerställa bästa pris och kvalitet för kommunens invånare.

För vissa specifika utförare finns dokumenterad skriftlig plan för uppföljning i upphandlingsdokumenten, där krav på uppföljningsmöten och rapporter ställs, men för andra har det missats i tidigare upphandlingsförfarande. I realiteten har UEAB uppföljning/kontroll mot alla privata utförare via exempelvis driftsmöten, telefonavstämning, platsmöten eller mail. Uppföljningar sker även vid behov. Vad gäller avfallshanteringen görs även regelbundna kundundersökningar. Exempel på parametrar som följs upp är kvalitet, priser och redovisad statistik gentemot upphandlingsunderlaget.

I de allra flesta av fallen så visar uppföljningarna att de privata aktörerna har utfört sina uppgifter på ett bra och avtalat sätt. Exempel där brister har uppdragats kan vara att vissa uppdrag inte har gått att utföra på grund av tredje mans påverkan, och där man sedan inte har återrapporterat detta till UEAB.

1.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Allt som görs inom kommunkoncernen ska bidra till uppfyllelsen av Ulricehamns kommuns vision 2040 – Tillsammans mot framtiden. Mål för god ekonomisk hushållning är något varje kommun måste ha enligt kommunallagen. Målen är indelade i verksamhetsmål och finansiella mål. Kommuner ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom exempelvis helägda bolag. Grundläggande är att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att varje generation ska bära kostnaden för den service den konsumerar. Vart och ett av Ulricehamns kommuns mål för god ekonomisk hushållning tillhör något av de tre visionsområdena.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen ska spegla det som är resultat ur ett kund- eller medborgarperspektiv, direkt eller indirekt. De kan också spegla värdet för den verksamheten är till för i förhållande till satsade skattemedel. Mål fastställs inte för samtliga verksamheter. Fokus har valts på ett antal verksamhetsområden där det finns en tydlig strävan att förbättra resultaten. Det betyder inte att andra verksamheter är mindre viktiga. Uppföljning av resultaten inom samtliga verksamheter sker bland annat via SKR:s arbete med Kommunens Kvalitet i Korthet, Agenda 2030 med mera.

Absoluta målvärden anges inte för samtliga mål. Fokus har valts på att resultaten ska förbättras jämfört med tidigare uppnådda resultat. Ett antal mål, där det har varit möjligt och lämpligt, har formulerats så att uppföljning sker utifrån ett flersårs perspektiv. Verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning i Ulricehamns kommun utgår från följande tre målområden:

- Fokus på dem vi är till för

Målen berör framförallt det arbete som sker inom förvaltningsorganisationen. Kommunen ska ha ett gemensamt förhållningssätt till brukare/kunder och alltid sätta dem i centrum. Hög tillgänglighet och ett gott bemötande är viktiga delar i ett sådant förhållningssätt. Kommunens verksamhet ska vara effektiv och hålla hög kvalitet.

- Hållbar tillväxt

Kommunkoncernen har en viktig roll att fungera som katalysator för att olika organisationer och verksamheter i hela Ulricehamns kommun ska fungera tillsammans och därigenom skapa attraktivitet, tillväxt och en hållbar utveckling.

- Attraktiv arbetsgivare

I ett framtidsperspektiv är en stark och tydlig personalpolitik som lyfter fram och stärker de olika personalgrupperna i kommunen av största vikt. Målsättningar att öka det hållbara medarbetarengagemanget och att hålla den totala sjukfrånvaron på en låg nivå är här viktiga delar, för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Finansiella mål

De finansiella målen är verktyg för att kunna bedöma den finansiella situationen och utvecklingen på ett mer övergripande plan. De kan exempelvis utgöra restriktioner för vad verksamheterna får kosta, investeringsnivåer och finansiering av dessa eller förmögenhetsutveckling.

Det finns fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning i kommunkoncernen. Två av målen avser kommunen och två mål avser bolagen (UEAB och STUBO). UEAB och STUBO är de bolag i kommunkoncernen som har störst ekonomisk omsättning och balansomslutning. Dessa bolags ekonomiska utveckling har därför betydelse för hela kommunkoncernens ekonomiska utveckling.

Bedömning av måluppfyllelse

I årsredovisningen finns endast två alternativ i bedömningen hur väl respektive mål för god ekonomisk hushållning uppfyllts. Antingen är målet uppfyllt (grönt), eller inte uppfyllt (rött).

Förklaring till symboler:

Målet är uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Av de femton verksamhetsmålen är sju uppfyllda och åtta som inte är uppfyllda. Samtliga fyra finansiella mål är uppfyllda. Den samlade bedömningen är att Ulricehamns kommun har god ekonomisk hushållning.

Kommentarer till ej uppfyllda mål

Utfall för två av verksamhetsmålen som inte är uppfyllda ligger nära angivna målvärden. Det gäller målen ” Andel behöriga elever till något program på gymnasiet ska öka i förhållande till föregående läsår” och ” Företagsklimatet i Ulricehamns kommun ska förbättras i förhållande till föregående år. (MSB)”.

För målet ” Verkställighetstid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enligt LSS § 9.9 ska minska i förhållande till föregående år.”, ligger utfallet ungefär i mitten av de kommuner i Sverige som rapporterar utfall för indikatorn. Avseende målet ”Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende ska minska i förhållande till föregående år”, tillhör Ulricehamns kommun de 25 % bästa kommunerna i Sverige, vilket är ett mycket bra resultat. Ambitionsnivån i Ulricehamns kommun är hög för detta mål.

Gällande målet "Hemtjänst, träffa max 12 (olika) personal på en 14 dagars period", ligger utfallet i mitten för samtliga kommuner som rapporterar utfall för indikatorn. För målet "Befolkningen i Ulricehamns kommun ska öka med minst 5 procent över en femårsperiod" är utfallet betydligt lägre än målvärdet.

Målet "Antalet nya lägenheter som produceras av STUBO AB ska öka med minst 100 sett över en femårsperiod", ligger i år för första gången något under målvärdet. Gällande "Antalet medarbetare med långtidssjukfrånvaro (mer än 59 dagar) ska minska i förhållande till föregående år", ligger utfallet lite över årets målvärde.

Fokus på de vi är till för

Visions-område	Verksamhetsmål	Indikator	2023	Målvärde	2022
Vi utvecklar varandra	Andel behöriga elever till något program på gymnasiet ska öka i förhållande till föregående läsår.		80,3 %	>81,1 %	81,1 %
Vi utvecklar varandra	Tingsholm gymnasieskola, andelen elever med examen ska öka.		62,81 %	>56,32 %	56,32 %
Vi utvecklar varandra	Verkställighetstid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enligt LSS § 9.9 ska minska i förhållande till föregående år.		97 dagar	<83 dagar	83 dagar
Vi utvecklar varandra	Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende ska minska i förhållande till föregående år.		37 dagar	<29 dagar	29 dagar
Vi utvecklar varandra	Hemtjänst, träffa max 12 (olika) personal på en 14 dagars period.		17 personal	12 personal	16 personal

Andel behöriga elever till något program på gymnasiet ska öka i förhållande till föregående läsår.

Analys

Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till något yrkesprogram på gymnasiet, (%) minskar med 0,8% i jämförelse med föregående år. I jämförelse två år tillbaka minskar behörigheten med 7,4% enheter. Målet är således inte uppnått för i år eller föregående år. En trend som skolläringarna på högstadieskolorna sett de senaste åren är att elever tenderar att skjuta upp den studieinsats som krävs för att få ett högre betyg.

Varför andelen behöriga elever sjunker är svårt att rakt av svara på. Minskningen under perioden 2021–2023 analyseras i relation till kön, bakgrundsfaktorer på elevgrupperna såsom nyanlända, socioekonomiska faktorer, lärarbehörighet, närvaro och organisatoriska förutsättningar.

Åtgärder/insatser för utveckling

Sektor lärande fortsätter att analysera och därigenom ta fram åtgärder inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet som syftar till att resultat framgent höjs.

Tingsholm gymnasieskola, andelen elever med examen ska öka.

Analys

Aktuellt mått inkluderar elever vid introduktionsprogrammen. Dessa elever är alltså inte behöriga till ett nationellt program. Beroende på elevantal, antalet minst godkända grundskolebetyg per individ och övriga individuella behov hos eleverna inom introduktionsprogrammen så inverkar dessa på utfallsmåttet. Inom Ulricehamns kommun antas samtliga elever till ett introduktionsprogram oavsett om de ansökt eller inte. Detta är på lång sikt en framgångsfaktor eftersom dessa individer annars riskerar att hamna i olika former av utanförskap.

När examensfrekvens redovisas avses i de allra flesta fall examinerade elever vid nationella program. Enligt Skolverket hade studerande vid ett nationellt program vid Tingsholmsgymnasiet en examensfrekvens om 83,2 %. Detta är en förbättring jämfört med år 2022 då examensfrekvensen var 78,6 %. När examensfrekvensen mäts är det andelen examinerade vid examenstillfället och alltså oberoende av antalet år. För Tingsholmsgymnasiets del innebär det att år 3-elever, men även elever vid längdskidåkningsgymnasiet som alltid studerar i 4 år, räknas in.

Examensfrekvensen har förbättrats. Pojkars målluppfyllelse har förbättrats markant och är nu marginellt sämre än flickors avseende examensfrekvens. Fler elever än tidigare har ett eller flera F vilket avspeglas i ett lägre betygssnitt. 18 elever har för många F överhuvudtaget för att nå examensmålen, dvs de har både för många F och F i examenskvalificerande kurser. En tredjedel av de ej examinerade har F i en tredjedel eller mer av hela gymnasieutbildningen. Dessa tolv elever hade en frånvaro under vårterminen som uppgick till 40 procent - 24 procentenheter högre än terminssnittet.

Åtgärder/insatser för utveckling

Ett för Tingsholmsgymnasiet fortsatt arbete med underpresterande pojkar och aktivt arbete för att höja närvaron hos eleverna pågår. Elevers omognad för gymnasiestudier tilltar. Sett till resultat i åk 1-2 talar mycket för att andelen examinerade kommer minska framöver. Många elever saknar förutsättningar att studera på gymnasienivå.

Slutsatsen är att gruppen ej examinerade elever är väldigt heterogen: här finns elever som är mycket nära en examen, här finns elever med såväl hög närvaro som hög frånvaro, här finns nyanlända och här finns elever med funktionshinder, social, psykologisk och medicinsk problematik.

I avgångsklasserna (årskurs 3-4) var 92,8 % av kursbetygen på minst E-nivå. Detta innebär att för examen avgörande kurser spelar stor roll för erhållandet av

examen. Ämnen och kurser med relativt hög/god måluppfyllelse bland avgångsklasserna är engelska, svenska och c-kurserna i matematik. Lägre måluppfyllelse noteras även detta år i matematik på samhällsvetenskapligt program.

Det noteras vid en jämförelse mellan åren att betygsförskjutningen mellan könen förbättrats. Detta betyder att vid kontroll av samtliga kursbetyg satta i årskurs 1-4 på gymnasiets nationella program att färre pojkar än föregående underpresterar.

Verkställighetstid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enligt LSS § 9.9 ska minska i förhållande till föregående år

Analys

De stora differenserna i antal dagar mellan 2021 (260 dagar), 2022 (83 dagar) och 2023 (97 dagar) är beroende av om brukare med gynnande beslut velat få sitt beslut verkställt eller om de velat invänta verkställighet/flytt. Ingen brukare med beslut om bostad med särskild service 9.9 LSS har ofrivilligt behövt vänta för att få sitt beslut verkställt. Verksamheten, med hjälp av boendesamordnare, arbetar löpande med att förbereda, motivera och stötta brukare i att få sina insatser verkställda. Vanligtvis är tiden från beslut till verkställd insats i regel inom tre månader som längst, med vissa undantag där den enskilde av olika skäl själv väljer att avvakta med verkställighet av sitt gynnande beslut.

I dagsläget finns det inom gruppboendestäder två lediga platser, för dessa vakanta platser finns det en tilltänkt planering med nya beslut. Verkställighetstid i antal dagar från beslut till insats kan dock komma att påverkas av att berörd/berörda brukare kräver motivationsarbete till att få sitt beslut verkställt.

Inom serviceboendestäder finns möjlighet att ansluta ytterligare lägenheter utifrån behov. Utifrån omfattning av aktuella serviceboendestäder finns möjlighet att ansluta upp till cirka fem platser/lägenheter.

Åtgärder/insatser för utveckling

Fortsatt arbete med boendepanering för kommande behov och uppdatera utifrån reviderad boendeprognos kontinuerligt.

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende ska minska i förhållande till föregående år.

Analys

Under 2022 var måttet 29 dagar och därmed bland de 25 % lägsta väntetiderna i Sverige. Tiden från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum har ökat 2023 där resultatet ligger på 37 dagar. Det har under året varit en hög belägningsgrad på vård- och omsorgsboendena vilket gjort att tiden innan verkställande har ökat, men fortfarande är resultatet bland de 25% lägsta väntetiderna i riket.

Åtgärder/insatser för utveckling

Fortsätta verkställa boende beslut på ett effektivt sätt.

Hemtjänst, träffa max 12 (olika) personal på en 14 dagars period.

Analys

Fast omsorgskontakt är ett förändrat arbetssätt som ska leda till en ökad trygghet och kontinuitet för vårdtagaren, men även förbättra arbetsmiljö för personalen som kommer arbeta i mindre arbetsteam med ett mindre antal vårdtagare.

Arbetet är igång med införandet av fast omsorgskontakt. Det innefattar mindre hemtjänstgrupper, tydliggörande om vilken roll som ansvarar för vad, arbetsuppgifter, indelning av områden utifrån antal vårdtagare. Schemaplanering kommer ske efter detta och systemen kommer att läggas om till att färre medarbetare tar hand om färre vårdtagare. Mindre hemtjänstgrupper kommer som en följd av detta.

Målet har inte uppnåtts utan legat högt de senaste åren 2021-2023. Målet är att minska under kommande år.

Åtgärder/insatser för utveckling

Arbetet är igång med införandet av Fast Omsorgskontakt. En enhet är klara med införandet, fortsatt arbete att införa detta i resterande hemtjänstgrupper. Fortsatt arbete med schema och bemanning för ökad kontinuitet.

Hållbar tillväxt

Visions- område	Verksamhetsmål	Indikator	2023	Målvärde	2022
Vi skapar trygghet och nytänkande	Befolkningen i Ulricehamns kommun ska öka med minst 5 procent över en femårsperiod.		2,7 %	≥5%	3,5 %
Vi utvecklar varandra	Samtliga nybyggda kommunala fastigheter ska uppfylla uppställda hållbarhetskriterier för "Gröna lån".		100 %	100 %	100 %
Vi skapar trygghet och nytänkande	Antalet nya lägenheter som produceras av STUBO AB ska öka med minst 100 sett över en femårsperiod.		90 st	≥100 st	100 st
Vi skapar trygghet och nytänkande	Företagsklimatet i Ulricehamns kommun ska förbättras i förhållande till föregående år. (NUAB)		3,6	>3,37 index	3,37 index
Vi skapar trygghet och nytänkande	Företagsklimatet i Ulricehamns kommun ska förbättras i förhållande till föregående år. (MSB)		73 index	>73,71 index	73,71 index

Befolkningen i Ulricehamns kommun ska öka med minst 5 procent över en femårsperiod

Analys

Den senaste befolkningsstatistiken från SCB är från november månad. Under månaden minskade befolkningen med 52 personer i kommunen. Invånarantalet var därmed 25 093 den 30 november 2023. Med den redovisade befolkningsmängden innebär det att kommunen under 5 år haft en ökning med 656 personer vilket är en procentuell ökning på 2,7 procent från november år 2018. Under ett år (från november år 2022) har kommunen haft en befolkningsminskning på tre personer.

Befolkningsutvecklingen är starkt beroende av hur många bostäder som produceras i kommunen. Därför är kommunens förmåga att planera och verkställa exploatering och utbyggnadsprojekt avgörande för vilken befolkningsutveckling kommunen har. Med de detaljplaner som nu ligger i planprioritistan, finns god beredskap att skapa förutsättningar för att befolkningsmålet på sikt ska kunna nås.

Den senaste tidens osäkerhet i omvärlden och lågkonjunktur har onekligen gjort marknaden orolig. Med stigande räntor och kostnader inom flera områden vågar många privatpersoner eller företag inte göra motsvarande investeringar som gjordes för ett par år sedan. Detta märks bland annat på fallande marknadspriser och minskat intresse för kommunens egna flerbostadstomter.

Åtgärder/insatser för utveckling

Kairos Future har gjort en analys av flyttmönster till och från Ulricehamn. Med den som utgångspunkt kommer förvaltningen att få ett bra beslutsunderlag för sitt fortsatta arbete med målet att öka minst fem procent över en femårsperiod.

I översiktsplanen finns utpekade områden för bostäder. För närvarande finns flera färdiga detaljplaner där det går att bygga bostäder. Vidare arbetas det för att bygglovsprocessen ska bli så smidig som möjlig. Däremot har förvaltningen liten inverkan på omvärldsfaktorer som i dagsläget gör det för dyrt för exploatörer att bygga. Sektor miljö- och samhällsbyggnad för också dialog med flera exploatörer om hur förvaltningen kan underlätta byggnation vid markanvisning.

Samtliga nybyggda kommunala fastigheter ska uppfylla uppställda hållbarhetskriterier för "Gröna lån"

Analys

I pågående projekt Samverkanshus i Gällstad, Ryttershov och ny F-6 skola har kriterierna för gröna lån lyfts in i projekteringen.

Åtgärder/insatser för utveckling

Kriterierna måste in tidigt i projekteringen för att kunna implementeras på ett smidigt sätt. I kommande nybyggnadsprojekt ska kriteriet uppfyllas.

Antalet nya lägenheter som produceras av STUBO AB ska öka med minst 100 sett över en femårsperiod

Analys

Detaljplan för etapp två av Stockrosen 1 (östra delen av fastigheten) har slutförts och rivningslov har sökts för Stockrosvägen 6-10. Det pågår en detaljplaneprocess för "gamla torget i Dalum" som ska möjliggöra förskola i bottenvåningen av husen runt det tidigare torget. Detaljplan för Karlslätt pågår och diskussioner om bevarande frågor kontra utveckling diskuteras. För Kullavägen finns planbesked men start av planprocess avvaktas tills dess att bevarandefrågor har utretts. En ombyggnation på Storgatan 36 från en lokal till fyra lägenheter pågår och förväntas färdigställas mars 2024.

Åtgärder/insatser för utveckling

Detaljplaneprocesser pågår för att möjliggöra utveckling, renovering, ombyggnation och nyproduktion.

Företagsklimatet i Ulricehamns kommun ska förbättras i förhållande till föregående år. (NUAB)

Analys

Ständigt arbete med företagsklimatsfrågorna pågår.

Åtgärder/insatser för utveckling

Företagsklimatet i Ulricehamns kommun ska förbättras i förhållande till föregående år. (MSB)

Analys

Företagarnas omdöme kopplat till myndighetsutövningen inom bygglov, markupplåtelser, miljö- och hälsoskydd, serveringstillstånd och livsmedelskontrollen följs upp genom insiktsmätningen. Kommunen följer även föreningars och privatpersoners omdöme.

Sektorns kvalitets- och utvecklingsarbete tycks ge resultat inom vissa områden, men arbetet måste ses långsiktigt. Det är dock glädjande att det redan nu gett resultat utifrån de förbättringar som gjorts. Det är viktigt att dialog förs med näringslivet om kommunens respektive deras uppdrag så att förståelsen för varandra blir så stor som möjligt.

Åtgärder/insatser för utveckling

Sektor miljö- och samhällsbyggnad har börjat med samhällsbyggnadsfrukostar, där dialog förs med näringslivet om olika ämnen inom just samhällsbyggnad. Bygglovsenheten ska i inledningen av 2024 börja med öppet hus så att det ska vara lätt att komma i kontakt med dem och att de som vill bygga får tidiga signaler om vad som är möjligt.

Attraktiv arbetsgivare

Visions- område	Verksamhetsmål	Indikator	2023	Målvärde	2022
Vi utvecklar varandra	Den totala sjukfrånvaron för kommunalt anställda ska minska i förhållande till föregående år.		7,7 %	<7,9 %	7,9 %
Vi utvecklar varandra	Antalet medarbetare med långtidssjukfrånvaro (mer än 59 dagar) ska minska i förhållande till föregående år		120,2 st	<113,7 st	113,7 st
Vi utvecklar varandra	Personalomsättningen av första linjens chefer ska minska i förhållande till föregående år		7,6 %	<23,8 %	23,8 %
Vi utvecklar varandra	Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska öka i förhållande till föregående år.		80,2 index	>78,9 index	78,9 index
Vi utvecklar varandra	Andelen heltidsarbetande ska öka		76,3%	76,2%	76,2%

Den totala sjukfrånvaron för kommunalt anställda ska minska i förhållande till föregående år.

Analys

Sjukfrånvaron har varit lägre 2023. Skillnaden i förhållande till 2022 kan framförallt kopplas till en lägre sjukfrånvaro under inledningen av året vilket åtminstone till del kan förklaras med en lägre påverkan av Covid - 19.

Åtgärder/insatser för utveckling

Även under 2024 följs förvaltningens rutiner avseende uppföljning av de som är sjuka ofta och att upprätta handlingsplaner som har en avvikande hög sjukfrånvaro.

Antalet medarbetare med långtidssjukfrånvaro (mer än 59 dagar) ska minska i förhållande till föregående år

Analys

Antalet långtidssjuka har ökat. Många långtidssjuka står utanför arbetsgivarens möjligheter för påverkan. Det är samtidigt svårt att med stöd av aktuella diagnoser se något enhetligt mönster.

Åtgärder/insatser för utveckling

Identifiera de långtidssjuka där det bedöms finnas möjlighet att medverka till återgång i arbete.

Personalomsättningen av första linjens chefer ska minska i förhållande till föregående år

Analys

Efter ett 2022 där rörligheten bland chefer ökade efterhand som pandemin släppte greppet så har 2023 präglats av ett större lugn med få avgångar.

Åtgärder/insatser för utveckling

Fortsatt följa och fortsatt arbeta för en god arbetsmiljö för chefer. Mindre arbetsgrupper och fortsatt relevant stöd i uppdraget är delar av detta arbete.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska öka i förhållande till föregående år.

Analys

HME-värdet för 2023 ökade till 80,2 vilket innebar att målet att öka uppnåddes.

Åtgärder/insatser för utveckling

Andelen heltidsarbetande ska öka.

Analys

Andelen heltidsanställda är marginellt högre för 2023 då medelvärdet är 76,3%

Åtgärder/insatser för utveckling

Fortsätta arbetet för att fler skall vilja arbeta heltid.

Finansiella mål

Visions- område	Finansiella mål, kommunen	Indikator	2023	Målvärde	2022
Vi skapar trygghet och nytänkande	Det ekonomiska resultatet exklusive jämförelsestörande poster ska uppgå till minst 1,5% av intäkterna från skatteintäkter och kommunal utjämning.		5,8%	1,5%	4,3%
Vi skapar trygghet och nytänkande	Kommunens nyupplåning för finansiering av investeringar ska uppgå till högst cirka 540 mnkr.		150 mnkr	Högst 540 mnkr	0 mnkr
Vi skapar trygghet och nytänkande	STUBO ska generera en avkastning på minst 5% på fastighetsinnehavets marknadsvärde.		5,3%	5,0%	5,2%
Vi skapar trygghet och nytänkande	UEAB ska generera en avkastning på minst 5% på justerat eget kapital.		8,8%	5,0%	11,0%

Det ekonomiska resultatet exklusive jämförelsestörande poster ska uppgå till minst 1,5% av intäkterna från skatteintäkter och kommunal utjämning.

Analys

Det ekonomiska resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 98,2 mnkr, vilket motsvarar 5,8 procent av intäkterna från skatteintäkter och kommunal utjämning. Därmed är målet uppnått då målvärdet för 2024 är minst 1,5 procent av intäkterna från skatteintäkter och kommunal utjämning.

En ökning av skatteunderlaget har gett ökade skatteintäkter och ett positivt resultat trots att den höga inflationstakten har medfört att kostnaderna ökat mer än budgeterat.

Kommunens nyupplåning för finansiering av investeringar ska uppgå till högst cirka 540 mnkr.

Analys

Nyupplåning under året har skett med 150 mnkr. Framförallt beror detta på kommunens investeringar och investeringar i UEAB som har gjorts under året.

Åtgärder/insatser för utveckling

Följa investeringsprojekten, både i kommunen och i de kommunala bolagen, för att ligga i rätt nivå vad gäller likviditet och upplåning inom koncernbanken

STUBO ska generera en avkastning på minst 5% på fastighetsinnehavets marknadsvärde.

Analys

Enligt ägardirektivet ska bolaget generera en avkastning om 5 % under en rullande femårsperiod. Avkastningen är 4,8 % för verksamhetsåret 2023, och genomsnittet de senast fem åren är 5,3 %.

Stubo AB planerar långsiktigt att nyproducera lägenheter för att möta kommunens tillväxt. Befintligt fastighetsbestånd kräver även stora investeringar. Sammantaget innebär detta att bolaget är i en investeringsintensiv period. I takt med ökade investeringar ökar även bolagets belåningsgrad. Ränte- och konjunkturutveckling tillsammans med utvecklingen på bostadsmarknaden blir avgörande faktorer för bolagets ekonomi på både kort och lång sikt.

Åtgärder/insatser för utveckling

Bolaget arbetar med en aktiv ekonomi- och resursstyrning. Verksamhetsutveckling och insatser som t.ex. energisparande åtgärder bidrar till en långsiktigt stabil ekonomi.

Stubo har sammanställt en långsiktig plan för om- och nybyggnation för perioden 2023–2032. Detta för att ägaren och de politiskt valda ska kunna ta ställning till bolagets ekonomiska förutsättningar.

UEAB ska generera en avkastning på minst 5% på totalt eget kapital.

Analys

Målet mäts från och med 2023 som avkastning på justerat eget kapital. Siffran för 2022 är justerad till detta sätt att mäta. Den återhämtning i försäljningen som gjordes under kvartal fyra medför att mätetalet slutligen för 2023 blir i enlighet med budget, 8,8%.

Åtgärder/insatser för utveckling

Minskad försäljning och ökade kostnader för råvaror medför att avkastningen på eget kapital sjunker jämfört med tidigare år.

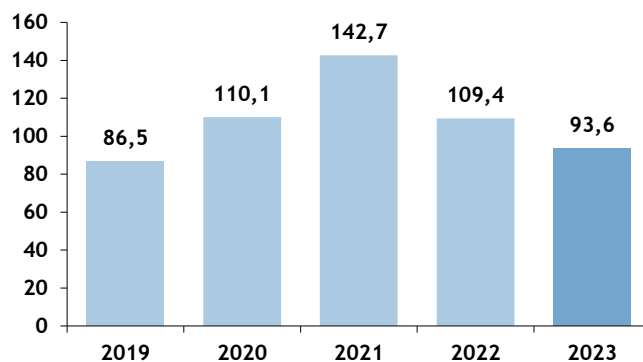
Kommunkoncernens och kommunens ekonomiska ställning

Kommunkoncernen

De två uppsatta finansiella målen för koncernen innebär avkastningskrav för de två största bolagen i koncernen. Målen finns även reglerade i ägardirektiven. STUBO AB ska generera en avkastning på minst 5 procent på fastighetsinnehavets marknadsvärde under en rullande 5 årsperiod. UEAB ska generera en avkastning om minst 5 procent på justerat eget kapital. Ulricehamns Stadshus AB och NUAB har inte något avkastningskrav.

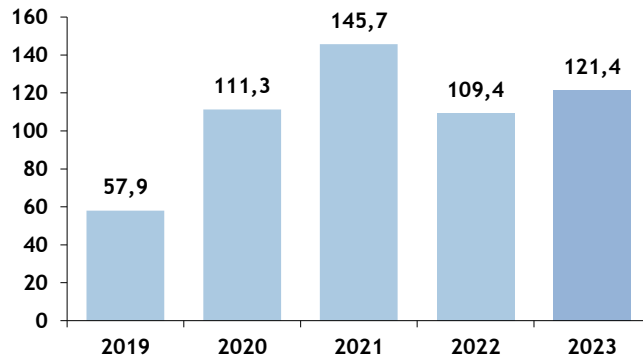
Kommunkoncernens ekonomiska resultat 2023 uppgår till 93,6 mnkr (109,4 mnkr). Det ekonomiska resultatet 2023 innebär följaktligen ett resultat som är i nivå med föregående år.

Koncernens resultatutveckling, mnkr

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster 2023 uppgår till 121,4 mnkr (109,4 mnkr). Jämförelsestörande poster i koncernen är de jämförelsestörande posterna som finns i kommunens resultaträkning. Dessa finns specificerade på sida 45.

Kommunkoncernens resultatutveckling, mnr, exklusive jämförelsestörande poster

UEABs resultat före skatt och bokslutsdispositioner uppgår till drygt 43 mnr. Resultatnivån är drygt 13 mnr högre än budget. Avkastningen på justerat eget kapital uppgår till 8,8% och är betydligt högre än målvärdet på 5%.

STUBOs resultat före skatt och bokslutsdispositioner uppgår till 3,9 mnr vilket är över budget. Avkastningen för bolaget uppgår till 4,8% för året och avkastning över tid är 5,3 % och därmed uppnås det finansiella målet.

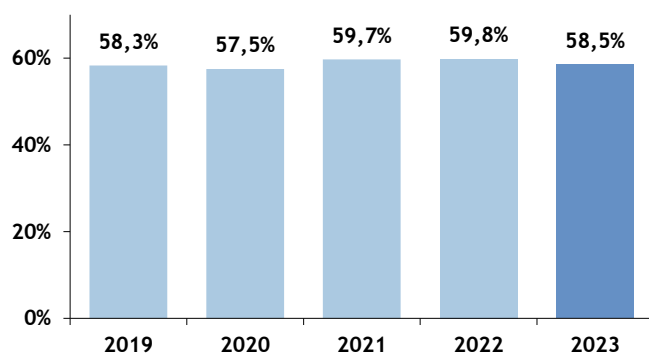
NUAB redovisar ett nollresultat vilket är i nivå med budget.

Ulricehamns Stadshus resultat om -0,2 mnr är något under budget, dels på grund av en ökad skatt i och med begränsning i ränteavdrag i år samt ökade kostnader för konsulttjänster.

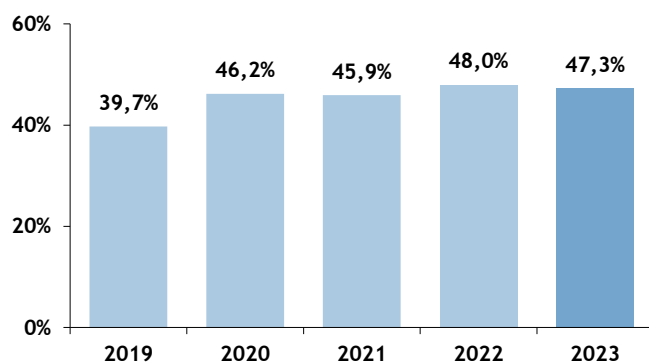
Koncernens soliditet

Soliditetsmättet anger andelen eget kapital av de totala tillgångarna. En soliditet på 58,5 procent innebär att det finns kort- och långfristiga skulder motsvarande 41,5 procent av de samlade tillgångarna. Koncernens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, har under den senaste fyraårsperioden ökat från 39,7 procent till 47,3 procent. 2022 års siffra är uppdaterad mot föregående års årsredovisning på grund av införandet av finansiell leasing i balansräkningen, vilket har påverkat förra årets siffra negativt med 0,6 procentenheter på soliditeten. Införandet påverkar alltså både soliditeten 2022 och 2023.

Koncernens soliditet

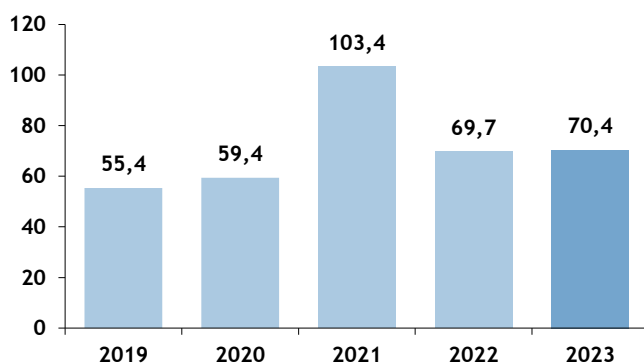
Koncernens soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden, procent

Sammanfattningsvis är kommunkoncernens ekonomi i balans. De uppsatta finansiella målen för bolagen i kommunkoncernen har under 2023 uppfyllts. Något resultatmål för totala kommunkoncernen finns inte upprättat.

Kommunen

Kommunens ekonomiska resultat för 2023 uppgår till 70,4 mnkr.

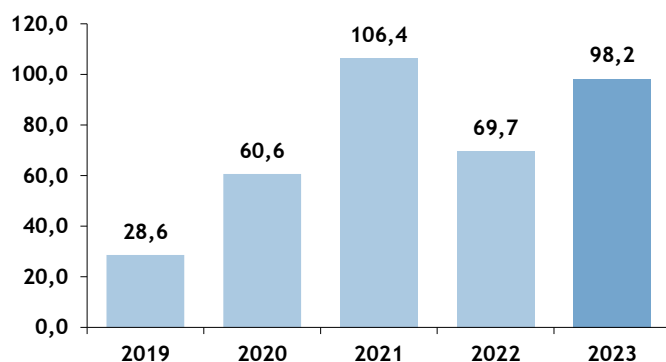
Det budgeterade ekonomiska resultatet för 2023 uppgår till 25,8 mnkr. Det ekonomiska utfallet är följaktligen 44,6 mnkr högre än budgeterat. Totalt 24,8 mnkr över budget för verksamheterna inom kommunstyrelsens förvaltning. Samtliga sektorer gör ett överskott. Finansförvaltningens positiva budgetavvikelse uppgår till +19,7 mnkr och revisionen redovisar en budgetavvikelse på +0,1 mnkr.

Överskottet för finansförvaltningen beror framförallt på högre skatteintäkter och generella statsbidrag samt realiserade vinster för pensionsportföljen. Överskottet på finansförvaltningen möts dock även av underskott avseende nedskrivningar och värdereregleringar som har gjorts i bokslutet för några av kommunens fastigheter. Underskott redovisas även för kommunens pensionskostnader under året främst på grund av den ökade inflationen, vilket påverkar pensionsåtagandet för kommunen.

Det första finansiella målet i kommunen är att det ekonomiska resultatet exklusive jämförelsestörande poster ska uppgå till minst 1,5% av intäkterna från skatteintäkter och kommunal utjämning. För att kunna mäta uppsatt mål ska kommunens resultat justeras för jämförelsestörande poster. Nedan finns specificerat vad som klassificerats som jämförelsestörande, och resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 98,2 mnkr.

Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster (mnkr)	70,4
+ Nedskrivning och värdereregleringar av fastigheter	+27,8
Årets resultat enligt resultaträkning	+98,2

Ekonomiskt resultat exklusive jämförelsestörande poster, mnkr

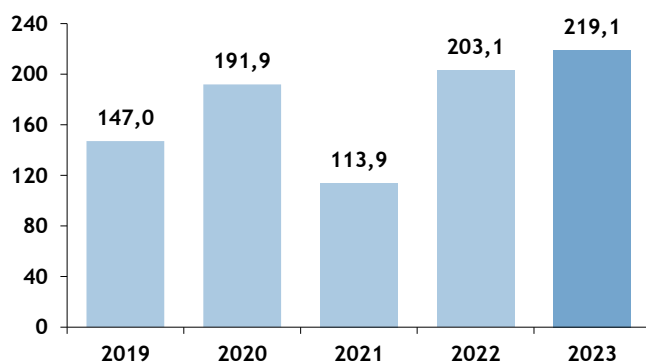

Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 5,8 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Det är högre än föregående år (4,4%) och med marginal över målvärdet på 1,5%. Det stora positiva utfallet beror till största delen på högre skatteintäkter och generella stadsbidrag, orealiserade vinster för pensionsportföljen men även överskott av verksamheterna under kommunstyrelsens förvaltning.

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgår till 219,1 mnkr (203,1 mnkr). Den budgeterade investeringsvolymen för 2023 uppgår till drygt 722,6 mnkr. Den stora avvikelser mot investeringsbudgeten 2023 beror främst på projektet för Stadsbiblioteket som nu har avbrutits. Övriga stora avvikelser avser projekt som inte kommit lika långt som planerat, framförallt Ny skola F-6 Ulricehamn, Nybyggnad boendedelar Ryttershov, Samverksanshus i Gällstad, Utbyggnad av industriområde Rönnåsen etapp 2 samt P-hus.

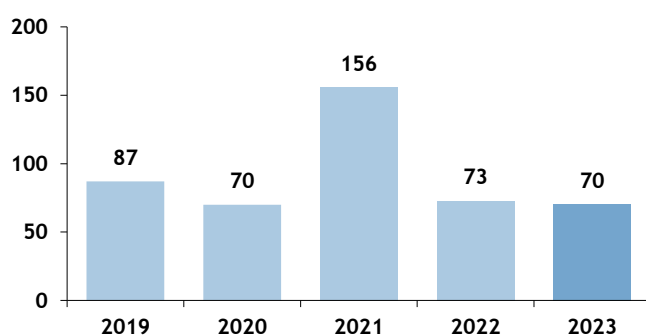
Nettoinvesteringar, mnkr

Den stora avvikelsen mot investeringsbudgeten påverkar även kommunens nyupplåning under året. Kommunens uppsatta mål var att nyupplåningen inte skulle överstiga 540 mnkr och kommunen har under året bara behövt uppta nya lån om 150 mnkr. Målet var satt utifrån den budgeterade investeringsvolymen och i med det lägre utfallet så uppnåddes även målet om nyupplåning.

Över tid är det önskvärt att kommunens investeringar i så hög utsträckning som möjligt finansieras via de medel som tillförs från den löpande driften, genom självfinansiering. Om självfinansieringsgraden över tid uppgår till minst 100 procent behöver inga nya lån tas upp. Ulricehamns kommun står inför stora investeringar framöver och självfinansieringsgraden kommer att sjunka. Under 2023 uppgår självfinansieringsgraden till 70 procent.

Självfinansieringsgrad, %

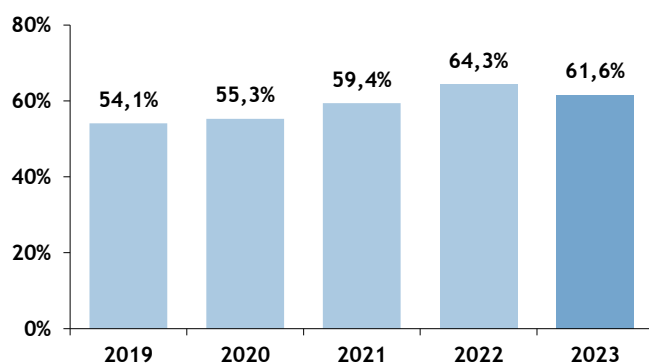
Soliditet

Soliditetsmåttet anger andelen eget kapital av de totala tillgångarna. Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med intäkter. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning har kommunen.

En soliditet på 61,3 procent innebär att kommunen har skulder motsvarande 38,7 procent av de samlade tillgångarna. Kommunens soliditet ligger något lägre än föregående år.

Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, enligt den så kallade "fullfondsmodellen", uppgår till 46,9 procent. Kommunens funktion som internbank inom koncernen påverkar soliditeten med knappt 19 procentenheter. Utan utlåningen till bolagen hade kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden 2023-12-31 uppgått till 61,6 procent (64,3 procent, omräknat efter införandet av finansiell leasing). Nivån på soliditeten innebär att Ulricehamns kommun har en stark finansiell ställning.

Soliditet inkl. samtliga pensionsåtaganden, exkl. internbank

Sammanfattningsvis har Ulricehamns kommun en god ekonomisk ställning. De finansiella målen för 2023 är uppfyllda. Framtiden innebär utmaningar med stora investeringar som kommer att belasta kommunens ekonomi många år framöver. Kommunen kommer att behöva hålla en god resultatnivå för att självfinansieringsgraden av investeringarna inte ska minska och därmed skuldsättningsgraden öka. Om skulderna ökar mer inför framtiden så kommer framtida skattebetalares konsumtionsutrymme att minska.

1.8 Balanskravsresultat

Ulricehamns kommuns ekonomiska resultat 2023 innebär att kommunallagens krav på ekonomi i balans är uppfyllt. Av 2023 års ekonomiska resultat avsätts inte några ytterligare medel till kommunens resultatutjämningsreserv (RUR). Efter tidigare års avsättningar uppgår resultatutjämningsreserven till 51,4 mnkr.

Det finns inga tidigare balanskravsunderskott att återställa.

	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	70,4	69,7
- reducering av samtliga realisationsvinster	-0,7	-5,5
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ justering för orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-10,1	0,2
+ justering för återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-0,2	18,9
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	59,4	83,3
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
Balanskravsresultat	59,4	83,3

1.9 Väsentliga personalförhållanden

Redovisning av väsentliga personalförhållanden följer ”Rådet för kommunal redovisnings” rekommendation R15 för förvaltningsberättelsen. Det innebär att redovisningen ska innehålla upplysningar om både den kommunala koncernen och förvaltningen. I denna redovisning innebär det att även bolagens underlag redovisas och kommenteras där detta är möjligt. Redovisningen ska i övrigt läsas som gällande förvaltningen om inte annat särskilt anges. För djupare analyser av bolagen hänvisas till respektive bolags årsredovisning.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Denna redovisning utgår från de mål och uppdrag som framgår av budget för 2023. Dessa är:

Den totala sjukfrånvaron för kommunalt anställda ska minska i förhållande till föregående år.

Antalet medarbetare med långtidssjukfrånvaro (mer än 59 dagar) ska minska i förhållande till föregående år.

Personalomsättningen av första linjens chefer ska minska i förhållande till föregående år.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska öka i förhållande till föregående år.

Andelen heltidsarbetande ska öka.

Personalkostnader

	2023	2022	Förändring, mnkr	Förändring %
Personalkostnader, mnkr				
Månadsavlönade	817,0	784,7	+32,3	+4,1
Timavlönade	33,1	38,0	-4,9	-12,7
Arvoderade	8,3	9,2	+0,9	+11,4
Förtroendevalda	7,3	7,1	+0,2	+2,5
Sysselsatta i arbetsmarknadsåtgärder	8,4	7,5	+0,9	+11,5
Totalt	845,9	809,9	+36,0	+4,4

Personalkostnaderna utgör 50 procent av den totala kostnaden i kommunen. Jämfört med föregående år har personalkostnaderna ökat med 4,4 procent. En stor del av ökningen är en konsekvens av den årliga löneöversynen med löneuppräknings på 3,56 procent samt genom att konkurrensen på arbetsmarknaden har drivit upp ingångslönerna. Samtidigt så växer organisationen vilket innebär att förvaltningen ska betala ut löner till fler

anställda. Under 2023 så är det framförallt inom hemtjänsten som ökade volymer och högre vårdbelastning har inneburit fler anställda.

Ökade kostnader för förtroendevalda med 0,2 mnkr hänger ihop med det grundbelopp som arvodeskostnaderna utgår ifrån höjdes vid årsskiftet 2022/2023.

Antalet sysselsatta i arbetsmarknadsåtgärder, främst så kallade extratjänster, ligger på en högre nivå jämfört med föregående år. Dessa har ökat främst inom gruppen vårdbiträden på verksamhetsansvar Vård och omsorgsboende. Dessa tjänster täcks till stor del av bidrag från Arbetsförmedlingen.

Det bör som tidigare år uppmärksammas att kostnader för arvoderade inte ska ses som personalkostnader utan är direkta ersättningar för exempelvis familjehem och kontaktpersoner inom vissa verksamheter.

Personalkostnader månads- och timavlönade, mnkr

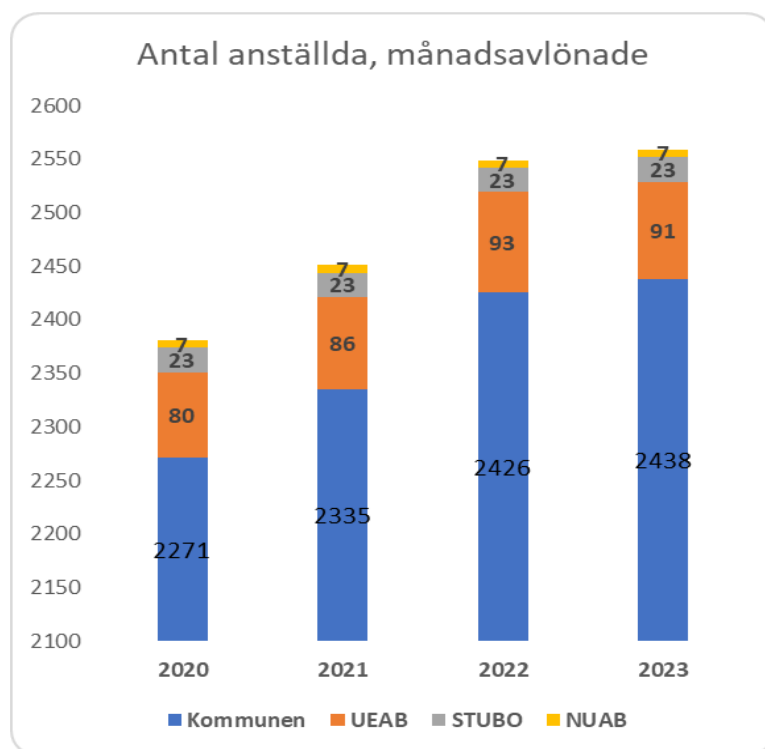
	2023	2022	Förändring	Förändring %
Månadslön/ Timlön	789,9	760,0	+30,1	+4,0
Sjuklön	19,1	21,2	-2,1	-10,3
Övertid/ Mertid	8,9	11,5	-2,6	-22,6
OB/ Beredskap/ Jour	30,2	28,0	+2,2	+7,8
Totalt	850,1	822,7	+27,4	+3,3

Ökade kostnader för OB/Beredskap/Jour kan framförallt kopplas till volymökningar inom hemtjänsten vilket har drivit upp kostnaderna för arbete på obekvämtid.

Sjuklönekostnader har minskat under 2023. Detta kan framförallt kopplas till en minskad förekomst av Covid -19 och att direktiven om att alltid stanna hemma vid symtom förändrats.

En konsekvens av lägre sjukfrånvaro är också att uttaget av över- och mertid minskar.

Totalt antal anställda, månadsavlönade

Ovan visas antal månadsavlönad personal vid mättillfället 30:e november för förvaltningen och bolagen. Antalet månadsavlönade i förvaltningen har ökat med 12. Den största ökningen av månadsavlönad personal har skett inom verksamhet hemtjänst. Inom Sektor välfärd ligger ökningen av månadsavlönade väl i linje med förvaltningens ambition att öka antalet månadsavlönade och samtidigt minska antalet timavlönade. Arbetet med att öka grundbemanningen har underlättats genom det statsbidrag som riktades mot att minska andelen timavlönade inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. I förvaltningens ambition att öka antalet månadsavlönade ligger att öka anställningstryggheten, underlätta rekryteringen samt att öka kontinuiteten för brukare och elever, vilket höjer kvaliteten i verksamheten.

UEAB redovisar en minskning av två månadsavlönade. Bolaget har haft flera pensionsavgångar och andra externa avgångar vilka ännu inte har ersatts i verksamheten.

Arbetad tid

	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring
Arbetad tid i årsarbeten, månads- och timavlönad personal (inkl. PAN). Med årsarbete menas summerad arbetstid omräknad till heltidstjänster.	1 990	1 972	+18

2023 visar på en ökning av den arbetade tiden med 18 årsarbetare.

Som tidigare nämnts så har hemtjänst ökat mest med antal arbetade timmar p g a ökade volymer med större vårdtyngd.

Timavlönade

Arbetad tid i årsarbeten, timavlönad personal (exkl. personliga assistenter och anhörigvårdare - PAN)

	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring	Förändring, %
Kommunen totalt	83,6	97,5	-13,9	-14,3
UEAB	1,0	1,0	+0,0	+/-0,0
STUBO	0,3	1,0	-0,7	-70,0
NUAB	0,4	0,4	+0,0	+/-0,0

Den arbetstid som utförs av timavlönad personal utförs framförallt inom Sektor välfärd och inom personalgrupperna vårdbiträden, undersköterskor samt övrigt socialt och kurativt arbete. Nedgången av den arbetade tiden avseende timavlönade beror, som ovan kommenterats, på att förvaltningen medvetet verkar för att minska timanställningar till förmån för att anställa månadsavlönade.

Stubo har en hög procentuell minskning men den faktiska minskningen utgörs av 0,7 årsarbetare vilket är kopplat till färre semestervikarier.

Fyllnads- och övertid

Fyllnads- och övertid, årsarbetare

	2023	2022	Förändring
Totalt	13,6	17,8	-4,2

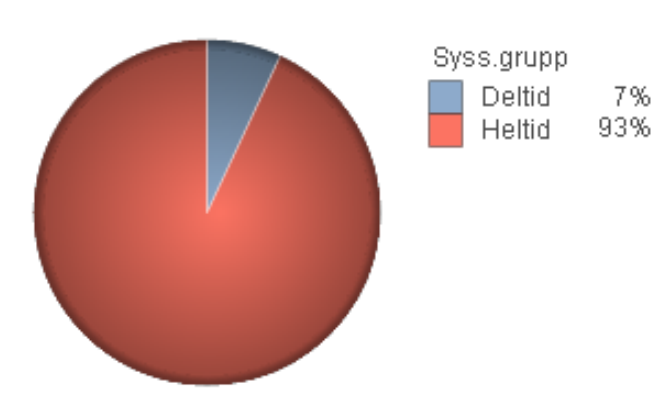
Utöver månadsavlönades ordinarie arbetstid och timavlönades timtid görs fyllnads- och övertid motsvarande 13,6 årsarbetare. Omfattningen av denna tid har minskat med 4,2 årsarbetare från föregående år vilket framförallt kan kopplas till minskad sjukfrånvaro.

Hållbar kompetensförsörjning

Under hösten 2021 fattades beslut om att arbetet med "heltid som norm" ska breddas och byta namn till "hållbar kompetensförsörjning". Arbetet fortsätter utifrån de arbetssätt som är framtagna och är en fortsatt viktig delstrategi för att möta bristen på personalresurser. En viktig del kommer vara att hitta arbetssätt för "hur färre ska räcka till fler". Hållbar kompetensförsörjning är en del i det och innebär i korthet "rätt person med rätt kompetens, på rätt plats, vid rätt tidpunkt och till rätt kostnad".

Sammanfattningsvis har arbetet med hållbar kompetensförsörjning resulterat i att andelen heltidsarbetande har ökat, andelen timavlönade har minskat och en ökad grundbemanning inom de verksamheter som infört de nya arbetssätten.

Andel heltids- och deltidsanställningar

93 procent har idag en heltidsanställning, vilket är en hög nivå jämfört med rikssnittet som 2022 låg på 86 procent (källa: Jämföraren Kolada år 2022).

165 (7 procent) medarbetare är deltidsanställda och av dessa är 50 procent tillsvidareanställda. Deltidsanställningar förekommer inom samtliga sektorer. Deltidsanställningar är oftast en konsekvens av personliga ställningstaganden. Det kan bero på att individen inte kan arbeta heltid av olika skäl, har andra deltidssupplett eller inte vill ha en heltidsanställning. I några få fall är deltidsanställningar en konsekvens av att förvaltningen inte kan erbjuda heltidsansatällningar. Det gäller framförallt personalgrupperna modersmåslärare och musiklärare i kulturskolan. Dessa grupper är i nuläget undantagna rätten till heltidsanställning.

Andel heltidsarbetande

Mätvärdet anger andelen som arbetar heltid inklusive de som arbetar deltid med lagstöd till exempel med stöd av föräldraledighetslagen och studieledighetslagen. Syftet är att uppmärksamma den kompetensförsörjningspotential som finns i att öka antalet medarbetare som arbetar heltid.

	2023	2022	2021
Andel heltidsarbetande, procent	76,8	76,1	75,5

Utvecklingen går i rätt riktning och andelen heltidsarbetande ökar vilket innebär att målet att öka andelen heltidsarbetande är uppnått.

17,9 procent eller 396 personer är deltidssarbetande som en konsekvens av att de har sökt och erhållit tjänstledighet på delar av sin heltidsanställning. Om alla dessa gick upp till heltid skulle rekryteringsbehovet minska med 100 årsarbetare. Det är inte realistiskt att tro att alla kan eller vill öka sin arbetstid men förvaltningen behöver arbeta vidare med att skapa förutsättningar för att de som kan ska orka och vilja arbeta heltid.

Andel kvinnor och män

Andelen kvinnor och män av totala antalet anställda (månadsavlönade), i procent

Kommuner är generellt kvinnodominerade arbetsplatser och fördelningen har inte förändrats sedan föregående år. Detta utgör den enskilt största utmaningen i förvaltningens jämställdhetsarbete. Om förvaltningen kan medverka till att öka den manliga delen av befolkningens intresse för de yrken som är representerade i verksamheterna skulle detta medverka till bättre förutsättningar för personalförsörjningen och en mer jämställd arbetsplats.

	Kvinnor 2023	Kvinnor 2022	Män 2023	Män 2022
Andel kvinnor/ män, procent				
Kommunen	79,6	79,5	20,4	20,5
UEAB	25,0	24,0	75,0	76,0
STUBO	35,0	35,0	65,0	65,0
NUAB	57,0	57,0	43,0	43,0

Den sektor i kommunen som sticker ut mest med andel män är Sektor miljö- och samhällsbyggnad med 47,8 procent, det kan jämföras med till exempel Sektor välfärd där 16,6 procent är män.

Bland bolagen är männen i majoritet inom både UEAB och STUBO. Vid NUAB är antalet anställda få (sju), men där består majoriteten av kvinnor.

Kompetensförsörjning

Tillgången på arbetskraft har under året varit tillfredsställande men antalet sökande till varje ledig tjänst har, trots en begynnande lågkonjunktur, bara ökat marginellt. Sammanfattningsvis har förvaltningen haft att hantera den konkurrens om kommunal kompetens som präglat vår del av arbetsmarknaden de senaste åren.

Innevarande lågkonjunktur innebär en efterhand ökande arbetslöshet. Osäkerheterna inför framtiden är många men de flesta bedömare menar att lågkonjunkturen kommer att nå sin kulmen under 2024 och att ekonomin efterhand kommer att återhämta sig. Erfarenheter från den arbetslöshet som uppstod under pandemin är att effekterna av en tillfälligt ökad arbetslöshet är tillfälliga och relativt marginella. Den frigjorda arbetskraften är endast i undantagsfall direkt användbar då den inte innehåller de kompetenser som behövs i förvaltningens verksamhet. Bedömningen är därför att konkurrensen om den kompetens som välfärden är i behov av i allt väsentligt kommer att bestå i det kortsiktiga och medellånga perspektivet men att en ihållande lågkonjunktur långsiktigt kan innebära en ökad tillgång på arbetskraft.

Personalomsättning tillsvidareanställda

	Antal Avgångna 2023	Personalomsättning % 2023	2022	Förändring, %
Kommunen	186	8,8	10,4	-1,6
UEAB	5	5,4	8,6	-3,2
STUBO	1	4,3	13,0	-8,7
NUAB	1	0,0	0,0	+14,0

Personalomsättning första linjens chefer

	Antal Avgångna 2023	Personalomsättning % 2023	2022	Förändring, %
Kommunen	6	7,6	23,7	-16,1
UEAB	0	0,0	33,0	-33,0
STUBO	0	0,0	33,0	-33,0
NUAB	0	0,0	0,0	+/-0,0

Första tabellen visar personalomsättningen för tillsvidareanställda månadsavlönade och den andra tabellen visar personalomsättning specifikt på första linjens chefer. Båda tabellerna avser externa avgångar exklusive pensionsavgångar. Förvaltningens personalomsättning har minskat både för tillsvidareanställda och för första linjens chefer i förhållande till föregående år. Att personalomsättningen minskar kan vara en tidig signal på att viljan att röra sig minskar med starka signaler om en begynnande lågkonjunktur.

För att kunna sätta in förvaltningens personalomsättning i ett omvärldsperspektiv så behöver vi jämföra med kommuner som mäter omsättningen på samma sätt som Ulricehamn. Det gör de i hela GR (Göteborgsregionens kommunalförbund). 2022 låg den genomsnittliga personalomsättningen (exklusive pensionsavgångar) bland dessa 13 kommuner på 9,7%. Det är en signal som kan tolkas som att förvaltningens personalomsättning inte avviker från vår kommunala omvärld.

Antalet externa avgångar inom gruppen första linjens chefer minskade betydligt under 2023. Detta kan ses i ljuset av att rörligheten var betydligt högre under 2022, sannolikt som en konsekvens av att det blev lättare att byta jobb efter det att pandemin släppte sitt grepp i samhället. Mindre rörlighet bland förvaltningens chefer innebar en större kontinuitet avseende ledarskap för förvaltningens medarbetare.

Bland bolagen har inga chefer avgått under 2023.

Förvaltningen konstaterar att målet att sänka personalomsättningen på första linjens chefer därmed har uppnåtts.

Sjuhärads mest attraktiva offentliga arbetsgivare

För att möta konkurrensen på arbetsmarknaden arbetar förvaltningen aktivt för att stärka vårt varumärke som arbetsgivare. Under 2023 har det inneburit att verka för goda arbetsmiljöer genom det systematiska arbetsmiljöarbetet och att fortsätta arbetet med att genomföra den av kommunfullmäktige fastställda handlingsplanen för att bli "Sjuhärads mest attraktiva offentliga arbetsgivare."

Under 2023 så har förvaltningen tagit fram ett förslag på nytt förmånspaket för anställda som i delar kommer att antas under våren 2024, erbjudit semestervikarier månadsanställningar i stället för timanställningar, antagit en ny

vision vilket inneburit att förvaltningen kunnat genomföra huvuddelen av det arbete som kommer att leda till att en ny ledningsfilosofi kan antas under våren 2024 samt skapat förutsättningar för fortsatt marknadsföring av kommunens som arbetsgivare. Därutöver så har förvaltningen påbörjat arbetet med att utveckla ett program för medarbetare som vill bli chefer och tagit fram lönekriterier för att kunna nylönesätta medarbetare under pågående anställning.

Förvaltningen måste samtidigt konstatera att genomförandet av handlingsplanen konkurrerar med många aktiviteter och med rådande budgetförutsättningar. Det innebär att genomförandet måste ses som ett arbete över tid och att frågan därmed kommer att behöva vara en del av förvaltningens arbete under lång tid framöver.

Pensionsavgångar

Under 2023 avgick 31 medarbetare med pension, vilket är en minskning med 23 medarbetare från föregående år. Under 2023 var den genomsnittliga pensionsåldern 64,8 år, vilket ligger på samma nivå som föregående år. Fram till 2034 kommer förvaltningen att utifrån dagens antagande med en genomsnittlig pensionsålder på 65 år, behöva rekrytera drygt 630 medarbetare som ett resultat av pensionsavgångar. Att erbjuda möjligheter för äldre att förlänga arbetslivet minskar behovet av nyrekryteringar. Hade förvaltningens medarbetare valt att arbeta till 68 års ålder hade behovet av nyrekrytering minskat med drygt 160 anställda inom ett 10-årsperspektiv. Förutsättningarna att förbättra möjligheterna för ett längre arbetsliv kommer att utredas inom uppdraget att bli "Sjuhärads mest attraktiva offentliga arbetsgivare".

Medelålder

	2023	2022	2021	2020
Kvinnor	44,5	44,2	44,5	45,0
Män	43,4	42,4	42,8	43,5
Totalt kommunen	44,3	43,9	44,2	44,7
UEAB	45,0	47,0	45,0	46,0
STUBO	50,1	48,8	46,0	44,3
NUAB	44,0	46,0	45,0	43,0

Tidpunkt för mätning av medelålder för medarbetarna i förvaltningen är den 30 november årligen och avser tillsvidareanställd personal. Medelåldern för medarbetarna i förvaltningen har ökat något i förhållande till föregående år. Bedömningen är att ökningen ligger inom ramen för naturliga variationer och indikerar att förvaltningen har en i förhållande till förutsättningarna balanserad tillförsel av personal i olika åldrar.

För UEAB har fyra pensionsavgångar bidragit till förändringen i medelålder. För Stubo och NUAB innebär nyrekryteringar förklaringen till skillnaden i förhållande till 2022.

Sjukfrånvaro

	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring %
Sjukfrånvaro, %			
Kommunen	7,7	8,0	-0,3
UEAB	3,2	3,8	-0,6
STUBO	8,2	10,7	-2,5
NUAB	3,3	1,8	+1,5

	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring %
Långtidssjukfrånvaro/ total sjukfrånvaro 60 dagar och mer, %			
Kommunen	40,7	37,9	+2,8
UEAB	0,7	19,2	-18,5
STUBO	60,9	59,3	+1,6
NUAB	0	0,0	0,0

Den totala sjukfrånvaron har varit lägre än föregående år. Minskningen kan kopplas till att pandemin har ebbat ut. Minskningar kan även ses hos bolagen förutom NUAB, men med sju anställda kan det procentuella utfallet variera kraftigt.

Den minskade sjukfrånvaron är framförallt kopplad till korttidssjukfrånvaron. Mot den sjunkande trenden går dessvärre långtidssjukfrånvaron. Ökningen kan delvis relateras till att antalet anställda ökar men signalen måste också hanteras ur andra perspektiv.

Bland de verksamheter som har minskat sjukfrånvaron mest finns det anledning att särskilt nämna förskolan där den totala sjukfrånvaron minskat med hela 1,5 procentenheter jämfört med samma period förra året. Förskolan har arbetat med tydliga strategier på hur sjukfrånvaron ska förebyggas och mötas.

Sjukfrånvaro, i procent

Uppdelning enligt SKR:s årliga obligatoriska sjukfrånvaroredovisning.

Kommunen	2023			2022		
	Kv	Män	Tot.	Kv	Män	Tot.
-29 år	6,6	6,9	6,0	7,4	5,8	7,0
30-49 år	7,3	5,8	7,0	8,4	5,5	7,8
50 år-	9,6	6,2	8,9	9,2	5,9	8,6
Totalt	8,2	6,0	7,7	8,6	5,7	8,0

Sjukfrånvaron har minskat inom grupperna kvinnor yngre än 50 år. Männens sjukfrånvaro har ökat inom alla åldersintervall. Sjukfrånvaron kan generellt sägas vara högre i kontaktyrken och i yrken med lägre påverkansgrad.

I analyserna av korttidssjukfrånvaron konstaterar förvaltningen att antalet individer med fyra eller fler sjukfall under 2023 uppgår till 777 stycken. Det är en sänkning med 15 individer från året innan. Om vi bortser från de individer som har gått in i en långtidssjukskrivning, finns 77 stycken som har tio eller fler sjukfall. Upprepad sjukfrånvaro leder inte helt sällan till en långtidssjukfrånvaro. I förvaltningens rutiner ingår att chef ska genomföra ett uppföljande samtal när medarbetaren har passerat fyra sjukfrånvarotillfällen under det senaste året.

Sjukfrånvaro Kommunala Bolagen enligt SKR:s åldersgruppering

	2023			2022		
	NUAB	STUBO	UEAB	NUAB	STUBO	UEAB
kvinnor	3,9	4,2	3,4	2,2	11,8	6,1
Män	2,1	10,2	2,3	10,1	10,5	3,1
-29 år	6,0	1,2	5,2	1,3	3,1	5,2
30-49 år	3,0	5,9	1,6	2,4	10,6	2,7
50 år-	2,3	10,1	3,6	0,3	11,4	3,8
Totalt	3,3	8,2	3,2	1,8	10,7	3,8

Bolagen har generellt lägre sjukfrånvaro än förvaltningen. Det kan delvis kopplas till att delar av personalstyrkan har möjlighet till hemarbete samt att man inte har samma krav på närkontakt med brukare och elever som inom förvaltningen. Det innebär sammantaget att lättare symtom inte med nödvändighet leder till sjukfrånvaro.

Långtidssjukfrånvaro antal

Antal långtidssjukskrivna i genomsnitt per månad	2023	2022
	120,2	113,7
Totalt		

Antalet långtidssjuka i genomsnitt per månad har ökat med 6,5. Cirka 53 % av de långtidssjuka är partiellt sjuka och 47 % är helt sjuka. Förvaltningen gör bedömningen att möjligheterna att arbeta för en fullständig återgång i arbete gynnas av att medarbetaren är partiellt närvarande på arbetsplatsen.

Vid en närmare granskning så kan förvaltningen konstatera att ca 35% av de långtidssjuka har diagnoser som inte kan hanteras av oss som arbetsgivare. I övriga delar så dominerar psykisk ohälsa utfallet av sjukfrånvaron men det är samtidigt svårt att se enhetliga mönster eller diagnoser som pekar på enskilda yrken eller arbetsplatser. Det innebär att förvaltningens rehabiliteringsarbete är inriktat på att möta varje individ utifrån dennes förutsättningar.

Förvaltningen kan samtidigt konstatera att det i delar av organisationen finns signaler som måste uppmärksammas i enlighet med de rutiner som finns i dessa sammanhang. Det kan t.ex. vara signaler på hög arbetsbelastning eller minskad trivsel på enskilda arbetsplatser. I dessa sammanhang utgör sjukfrånvarostatistik och medarbetarenkäten viktiga hjälpmedel.

Sammanfattning och slutsatser avseende sjukfrånvaro

Förvaltningen gör bedömningen att den minskade sjukfrånvaron framförallt kan kopplas till att pandemin släppt sitt grepp.

Långsiktigt bedömer förvaltningen att ett fortsatt fokus på att säkerställa bemanningen i verksamheterna kommer att påverka sjuktalen i positiv riktning. En del av detta arbete utgörs av en ökad grundbemanning och minskat behov av timavlönade.

Förvaltningen behöver samtidigt fortsätta arbetet med att intensifiera rehabiliteringsarbetet, genomföra stödsamtal med de som ofta är sjuka och identifiera arbetsplatser med hög sjukfrånvaro och/eller alarmerande signaler i medarbetarenkäten samt upprätta handlingsplaner avseende dessa.

Förvaltningen gör också bedömningen att sjukfrånvaron skulle påverkas i positiv riktning om verksamheterna skulle kunna minska antalet medarbetare för de chefer som har flest anställda. Det skulle leda till att möjligheterna att utöva ett närvarande ledarskap skulle öka. Därmed skulle möjligheterna att arbetsmiljöproblem och tendenser till sjukdom kunna adresseras tidigare och mer aktivt. Till detta kan tillföras ett målmedvetet arbete med att ersätta de chefspositioner som kräver nyrekrytering.

Ledarskap

Den 30:e november 2023 redovisade förvaltningen 102 stycken tillsvidareanställda chefer, vilket är en färre än föregående år. I snitt hade varje chef 23,9 månadsavlönade medarbetare, antalet har höjts med 0,4 medarbetare jämfört med motsvarande mättidpunkt föregående år.

Förvaltningen har under året slutfört chefsutvecklingsprogram omgång tio och påbörjat omgång elva. Tolv deltagare slutförde programmet i omgång tio och åtta deltagare har påbörjat omgång elva. Utvärdering från deltagare visar att programmet har tagits väl emot.

Medarbetarenkät

Från och med 2020 genomför förvaltningen en medarbetarenkät varje år. Medarbetarenkäten är ett viktigt utgångsvärde för ett aktivt arbete med den psykosociala arbetsmiljön. Då en del av medarbetarenkäten mäter det ”Hållbara medarbetarengagemanget” (HME) ger det förvaltningen möjligheter att mäta måluppfyllnad i förhållande till det i budgeten för 2023 uppsatta målet samtidigt som förvaltningen kan jämföra sig med andra kommuner och regioner.

Då resultatet för 2023 visade på en ökning av 1 indexenhet till index 80, har förvaltningen nått målet att höja värdet i förhållande till 2022 (79). Utöver att HME-värdet har ökat så är resultatet avseende övriga delar på väg åt rätt håll. Förändringarna är små men en mera positiv hållning till kommunen som arbetsgivare och förbättringar avseende upplevelsen av arbetsbelastning utgör delar som är särskilt glädjande.

Förvaltningens styrkor ligger i duktiga och respekterade chefer, att det är ”högt i tak”, hög tillit och god trivsel. Utvecklingsmöjligheter finns avseende arbetsbelastning, delaktighet och hur Ulricehamns kommun uppfattas som arbetsgivare.

Utmaningarna kan delvis adresseras i ett fortsatt arbete med att bemanna organisationen, att minska antalet medarbetare per chef och med det arbete som ligger i uppdraget att bli ”Sjuhärad's mest attraktiva offentliga arbetsgivare”.

Sammanfattning av arbetsmiljöåret

Arbetsmiljöverkets inspektion och slutsatser

Arbetsmiljöverket har under 2023 genomfört inspektioner inom Sektor lärande. Detta som ett led i ett landsomfattande uppdrag att se över att arbetsmiljöregler efterföljs så att ingen blir sjuk eller skadad kopplat till händelser på grund av hot eller våld. Inspektionerna genomfördes 19 september och riktades mot Ätradalsskolan, Timmele skola samt Marbäck skola och förskola.

Arbetsmiljöverkets återrapporering påtalade brister i rutinerna för att göra och hantera riskbedömningar. Dessa var avhjälpta vid Arbetsmiljöverkets återbesök den 14 december.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förvaltningen har grundläggande och väl fungerande rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det innebär bl.a. att arbetsmiljöfrågorna utgör en naturligt och regelbundet återkommande del av arbetsplatsträffarna och i de samverkansform som följer av det lokala samverkansavtalet. I detta arbete utgör det stöd och rutiner som är dokumenterade i Stratsys en stabil grund.

I verksamhetens återslagrapportering av arbetsmiljöåret 2023 kan särskilt nämnas det goda samarbetet med de fackliga organisationerna, att man uppskattar den struktur, ordning och systematik i arbetsmiljöarbetet som möjliggörs av det digitala stöd som erbjuds i ovan nämnda Stratsys.

I det fortsatta utvecklingsarbetet behöver förvaltningen samtidigt öka utrymmet för att kunna tillvarata och stimulera medarbetarens möjligheter att ta eget ansvar för bättre arbetsmiljöer, förbättra kunskaperna kring när och hur riskbedömningar ska genomföras i samband med förändringar i verksamheten samt inskräpa behovet av att anmäla tillbud. En nyligen genomförd undersökning avseende förekomsten av tystnadskultur och otillbörlig påverkan ger också vid handen att dessa frågor behöver erhålla särskild uppmärksamhet och uppföljning under 2024.

Övrigt

Under året har förvaltningen upphandlat företagshälsovård för de närmaste åren, genomfört två utbildningsomgångar av förvaltningens årliga arbetsmiljöutbildning, genomfört utbildningar i hanteringen av hot och våld samt introducerat ett reviderat samverkansavtal som utarbetats tillsammans med de fackliga organisationer som är representerade inom kommunen.

1.10 Förväntad utveckling

Räntor och inflation

Både inflationen och räntorna beräknas falla 2024, vilket bidrar till att stötta den svenska konjunkturen. Den förhöjda prisnivån är dock bestående, och räntorna antas inte bli tillnärmelsevis lika låga som de var före ränteuppgången. Effekterna av ränte- och inflationschocken 2022–2023 kommer således att innebära en mångårig dämpning för efterfrågan i Sverige.

Inflationen påverkar kostnadsläget för kommunens verksamheter på samma sätt som för alla hushåll och företag, det vill säga att varor och tjänster blir dyrare. En lägre inflation innebär inte lägre kostnader utan bara en lägre kostnadsökning, och kommunens verksamheter måste anpassa sig till en varaktigt högre kostnadsnivå. Ett eventuellt sänkt ränteläge kan dock innebära att kommunens lån troligen kan omsättas till en lägre snittränta än vad som är möjligt i dagsläget.

Investeringar

Ulricehamns kommun står inför stora investeringar de kommande åren. Investeringsplanen med cirka 2,0 miljarder kronor i planerade investeringsutgifter under perioden 2024-2026 kommer kraftigt påverkas av förändrat kostnadsläge och räntenivå då investeringarna behöver finansieras genom upplåning. Räntekostnaderna kommer att stjälka budgetutrymme från andra driftskostnader, vilket kommer medföra att tuffa prioriteringar kommer att behöva göras.

Skatteunderlaget

Avmattningen i ekonomin gör avtryck på arbetsmarknaden, om än gradvis. SKR räknar med en fortsatt försvagning av sysselsättningen 2024, där en svag utveckling för arbetade timmar bromsar tillväxten för lönesumman. Därigenom dämpas såväl hushållens konsumtionsefterfrågan som det kommunala skatteunderlaget.

Skatteunderlaget ökar inte i en takt som motsvarar det nya, högre kostnadsläget, vilket i sin tur innebär att det reella skatteunderlaget minskar och kommunen kan inte köpa lika mycket varor och tjänster för pengarna. Detta förstärker den negativa utveckling som inflationen för med sig, och försämrar budgetutrymmet för att bedriva verksamhet. Efter en svag utveckling av skatteunderlaget 2024, särskilt i reala termer, ökar skatteunderlaget snabbare igen under åren 2025–2027 och kommunens köpkraft kommer sakta att återhämta sig igen.

Löneutveckling

Under 2024 löper de flesta av kommunernas löneavtal, förutom Kommunals, ut för omförhandling. Detta innebär en osäkerhet om vilka lönenivåer som kommer att förhandlas fram. Ulricehamns kommun har i Budget 2024 för tagit hänsyn till de nivåer som avtalades fram med industrin 2023, det så kallade ”märket”, men om avtal sluts om ersättningar utöver detta kommer dessa inte att vara finansierade i budgeten.

Pensionskostnaderna fortsätter öka till följd av inflationen

Även 2024 är ökande pensionskostnader är en faktor. Till en viss fördyring i och med det nya pensionsavtalet som gäller från och med 2023 ska läggas en klart större fördyring genom den uppräknings som sker med inflationen då de stigande prisbasbeloppen påverkar värderingen av sektorns pensionsskuld. För Ulricehamns kommun innebär det sammantaget en kostnadsökning på cirka 35 mnkr att lägga till den ökning på 54 mnkr som skedde mellan 2022 och 2023.

Koncernen

Ulricehamns Energi AB:s arbete med det framtida Energi- och Miljöcentret fortsätter. Under 2024 kommer flispannorna driftsättas och fördjupat arbete med tillståndprocessen för nytt avloppsreningsverk fortsätter.

Ny lagstiftning påverkar hur elnätsverksamhet får bedrivas och från och med 2024-01-01 drivs UEAB:s elnätsverksamhet i ett eget helägt dotterbolag

2024 träder en ny förordning inom miljöområdet ikraft och innebär att UEAB blir ansvarig för insamling av förpackningar från flerfamiljsfastigheterna (FNI). Samtidigt övergår ansvaret för Återvinningsstationerna till kommunerna, och därmed till UEAB, vilket innebär skötsel av stationerna och tömning av avfallet. Båda dessa områden kommer drivas genom upphandlad underentreprenör.

Under 2023 har Stubo tomställt 44 lägenheter samt två lokaler på Stockrosvägen inför kommande rivning för att möjliggöra nybyggnation på området. Detta arbete planeras att utföras under 2024.

Inom koncernen Ulricehamns Stadshus AB pågår ett ständigt arbete för att stärka samarbetet och öka koncernnyttan. I detta arbete, och utifrån ett uppdrag i det kommunalpolitiska handlingsprogrammet, har en översyn av koncernens bolagsstruktur och samordning av funktioner mellan Ulricehamns kommun och de helägda bolagen gjorts. I december 2023 presenterade den externa konsult som anlåtats sina slutsatser för styrelsen i Ulricehamns Stadshus AB. Nästa steg är att genomföra en analys av för- och nackdelar med en eventuell övergång av Nuabs verksamhet till kommunal regi. Analysen ska göras med utgångspunkt i kommunens näringslivsstrategi. Slutligt beslut om bolagsstrukturen kommer att fattas av kommunfullmäktige.

Finansiella rapporter

1.11 Resultaträkning

Belopp i mnkr		Koncernen		Kommunen	
	Not	2023	2022	2023	Budget 2022
	1,2				
Verksamhetens intäkter	3,5	596,4	601,0	279,4	224,5
Verksamhetens kostnader	4,5,6,21,28	-2 107,3	-1 998,5	-1 892,7	-1 852,7
Avskrivningar/ Nedskrivningar		-166,8	-135,5	-106,7	-80,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 677,7	-1 533,0	-1 720,0	-1 708,2
Skatteintäkter	7	1 282,0	1 218,8	1282,0	1 251,6
Generella statsbidrag och utjämning	8	487,3	439,0	487,3	478,0
Verksamhetens resultat		91,6	124,8	49,3	21,4
Finansiella intäkter	9	17,6	7,9	31,2	19,4
Finansiella kostnader	10,22	-15,6	-23,3	-10,1	-15,0
Resultat efter finansiella poster		93,6	109,4	70,4	25,8
Extraordinära poster					
Årets resultat		93,6	109,4	70,4	69,7

1.12 Kassaflödesrapport

Belopp i mnkr		Koncernen		Kommunen	
	Not	2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		93,6	109,4	70,4	69,7
Justering för ej likviditetspåverkande poster	11	172,0	165,9	105,9	101,3
Minskning av avsättningar pga utbetalningar		-10,0	-11,0	-10,0	-11,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		255,5	264,3	166,3	160,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-7,6	-99,5	-21,5	-60,8
Ökning/minskning förråd och varulager		-4,8	-0,2	-4,4	1,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-4,7	43,6	-19,2	55,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		238,4	208,2	121,3	155,5
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-384,7	-368,8	-225,3	-204,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3,5	0,4	0,0	0,0
Erhållna investeringsbidrag		6,3	1,8	6,3	1,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-2,4	-0,8	-2,3	-0,8
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-377,4	-367,4	-221,3	-203,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		150,0	0,0	150,0	0,0
Övriga skulder		13,5	11,9	-0,9	-0,1
Amortering av långfristiga skulder		0,0	-40,0	0,0	-40,0
Ökning långfristiga fordringar		0,0	0,0	-8,2	-98,1
Minskning av långfristiga fordringar		0,1	0,7	0,0	0,0
Utdelning		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning långfristigt placerade medel		-0,6	-5,3	-0,6	-5,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		163,0	-32,7	140,3	-143,5
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde		24,0	-192,0	40,3	-191,7
Likvida medel vid periodens början		46,8	238,8	30,0	221,7
Likvida medel vid periodens slut		70,8	46,8	70,3	30,0

1.13 Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Koncernen*		Kommunen		
		2023	2022*	2023	Budget	2022*
TILLGÅNGAR						
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar	12	7,8	8,8	2,3	2,8	2,5
Materiella anläggningstillgångar						
-Mark, byggnader och tekniska	13,29	1 730,2	1 602,9	1 133,2	1 062,0	1 025,8
-Maskiner och inventarier	14	864,4	834,3	93,8	95,4	84,7
-Pågående arbeten	15	358,3	314,7	188,0	400,0	205,0
Summa materiella anläggningstillgångar		2 953,0	2 751,9	1 415,0	1 557,4	1 315,5
Finansiella anläggningstillgångar	16	196,5	183,1	1 006,0	1 075,4	984,3
Summa anläggningstillgångar		3 157,3	2 943,8	2 423,3	2 635,6	2 302,3
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	17	2,3	2,4	2,3	2,3	2,4
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR						
-Förråd/lager		21,6	16,8	14,8	9,1	10,5
-Fordringar	18	228,8	236,4	184,6	114,6	163,0
-Kortfristiga placeringar		-	-	-	-	-
-Kassa och bank		70,8	46,8	70,3	80,0	30,0
Summa omsättningstillgångar		321,2	300,0	269,7	203,7	203,5
SUMMA TILLGÅNGAR		3 480,8	3 246,2	2 695,3	2 841,6	2 508,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	26,27					
-Årets resultat		93,6	109,4	70,4	25,8	69,7
-Resultatutjämningsreserv		51,4	51,4	51,4	51,4	51,4
-Övrigt eget kapital		1 889,7	1 780,3	1 530,0	1 548,7	1 460,3
Summa Eget Kapital		2 034,7	1 941,1	1 651,8	1 625,9	1 581,4
Avsättningar						
-Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20,21	19,8	18,0	19,8	15,3	18,1
-Andra avsättningar	19	12,2	21,9	7,6	0,0	17,8
Summa avsättningar		32,0	40,0	27,4	15,3	35,9
Skulder						
Långfristiga skulder	22,29	1 038,8	885,1	719,0	860,3	574,6
Kortfristiga skulder	23	375,3	380,0	297,1	340,1	316,3
Summa Avsättningar och Skulder		1 414,1	1 305,1	1 016,1	1 200,4	926,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 480,8	3 246,2	2 695,3	2 841,6	2 508,2
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga						
Ansvarsförbindelser						
-Pensionsförpliktelser, ej upptagna bland skulder eller avsättningar	24	387,9	384,2	387,9		384,2
-Övriga ansvarsförbindelser	25	96,1	97,0	96,1		97,0

*2022 års siffror uppdaterade efter införandet av finansiell leasing i balansräkningen. Detta har påverkat anläggningstillgångar, långfristig skuld och eget kapital.

Noter, upplysningar

2 Noter, upplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Detta innebär bland annat att intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår juridiska personer där kommunen har varaktigt betydande inflytande över verksamhet, mål och strategier. Där kommunen inte har ett betydande inflytande kan en juridisk person ändå ses som kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi.

Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning.

Värderings- och omräkningsprinciper

Immateriella och materiella anläggningstillgångar i kommunen är redovisade med anskaffningsvärde avdraget med avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Varulager är värderat enligt lägsta värdets princip.

Värdering av placeringar (pensionsportföljen) har gjorts post för post till verkligt värde i enlighet med införandet av Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. I enlighet med kapitel 7 § 6 anges att finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Övriga finansiella anläggningstillgångar är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet.

Redovisning av leasing är under bearbetning. Arbete har fortsatt under året för att utreda eventuella finansiella leasingkontrakt i kommunen. I nuläget finns inga identifierade leasingkontrakt som kan klassas som finansiella enligt rekommendation R5 Leasing från Rådet för kommunal redovisning. Arbete med genomgång av hyreskontrakt av fast egendom kommer fortsätta under 2023. Sannolikt finns det ett antal kontrakt som ska klassificeras som finansiella leasingkontrakt som kommer påverka balansomslutningen i kommunens balansräkning som i sin tur även kommer påverka resultaträkningen.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

En post klassificeras som extraordinär om följande tre kriterier är uppfyllda samtidigt.

- 1) Händelsen eller transaktionen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med den ordinarie verksamheten.
- 2) Händelsen eller transaktionen är av sådan typ att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet.
- 3) Posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men sin avviker från det normala och viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Ulricehamns kommun redovisar poster som överstiger 1 mnkr som jämförelsestörande.

Jämförelsestörande poster redovisas i separat not se sidan 69 not 5.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 intäkter.

Övriga intäkter

Statliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag redovisas över resultaträkningen året de erhålls.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Normalt har följande avskrivningstider tillämpats 3, 5, 10, 15, 20, 33 och 50 år. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar). Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod om avskrivningstiden är 10 år eller lägre och det bokförda restvärdet understiger 500 000 kr. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandetiden vara längre ändras den normalt bara om det oavskrivna beloppet för tillgången överstiger 500 000 kr. Från och med 2015 redovisar Ulricehamns kommun anläggningstillgångar i olika komponenter i de fall nyttjandetiderna för olika delar i en anläggning väsentligt skiljer sig åt, i enlighet med RKR R4.

För anläggningar som komponentindelas tillämpas följande avskrivningstider:

Byggnader: 15, 20, 40, 50, 60 och 90 år.

Markanläggningar: 10, 20, 25, 40, 60 år samt ingen avskrivning.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 50 000 kr och gäller som gräns för materiella tillgångar.

Finansiella tillgångar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som anläggningstillgång.

Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antaget reglemente.

Pensionsportföljen värderas till marknadsvärde i enlighet med RKR R7.

Köp eller försäljning av finansiella tillgångar eller skulder redovisas per likviddagen. Finansiella omsättningstillgångar och kortfristiga skulder värderas till anskaffningsvärdet.

Avsättningar

Ulricehamns kommun har avsättning avseende deponi. Återställandet av deponin påbörjades 2003 och beräknas pågå till och med 2023. Avsättningar för deponins återställande har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Kommunen har det ekonomiska ansvaret för återställandet av deponin medan Ulricehamns Energi AB fått i uppdrag att svara för det praktiska genomförandet. I den senaste kalkylen från Ulricehamns Energi, december 2023, beräknas återstående kostnad till 15,3 mnkr. Differensen mellan beräkning och avsättning är förhållandevis låg (drygt 6 procent) och då prognosen utgår från bedömningar och det alltid finns en viss osäkerhet behålls avsättningen på nuvarande nivå.

Övriga avsättningar har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelser i framtiden.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt gällande RIPS 19 (riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) för 2022. Ulricehamns kommun redovisar avtalspensionerna enligt blandmodellen vilket innebär att samtliga pensioner till och med 31 december 1997 som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Utbetalning av ansvarsförbindelsen redovisas som en kostnad i resultaträkningen. De pensioner som har intjänats från och med 1 januari 1998 redovisas som en kostnad under intjänandeåret. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN (Bokföringsnämnden) K3. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

I kommunens balansräkning finns en avsättning för kommunens deponi. Sluttäckning av deponin pågår och ska vara klar under 2023 enligt upprättad tidsplan 2013. Se bedömningen av värdet högst upp på denna sida. Prognosen uppdateras löpande utifrån utfört arbete och uppskattningar och bedömningar av framtida arbete. Dotterbolaget Ulricehamns energi AB ansvarar för denna bedömning.

Inga egna uppskattningar eller bedömningar har gjorts i kommunens redovisning gällande exploatering, pensioner eller övriga avsättningar.

Not 3 Verksamhetens intäkter	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter			26,5	25,4
Taxor och avgifter			54,3	48,9
Hyror och arrenden			34,0	32,1
Bidrag och kostnads- ersättningar från staten			114,3	119,4
Bidrag och gåvor från privata aktörer			-	-
Övriga bidrag			2,6	1,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster			37,6	32,9
Realisationsvinster på anläggningstillgångar			9,6	21,3
Övriga verksamhetsintäkter			0,5	0,7
Totalt	596,4	601,0	279,4	282,5

Not 4 Verksamhetens kostnader	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exl pensionskostnader			1 146,2	1 100,4
Pensionskostnader (inkl löneskatt)			149,8	115,7
Lämnade bidrag			51,5	58,4
Köp av verksamhet			235,7	219,6
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader			44,3	38,5
Inköp av material och varor			72,6	66,4
Inköp av tjänster			88,0	82,5
Realisationsförluster och utrangeringar			0,7	0,3
Övriga verksamhetskostnader			104,0	99,2
Totalt	2 107,3	1 998,5	1 892,7	1 781,0

Not 5 Jämförelsestörande poster	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022

Intäkter

Bidrag från Försäkringskassan sjuklönekostnader covid-19	0,0	6,7	0,0	6,7
---	-----	-----	-----	-----

Totalt

0,0	6,7	0,0	6,7
-----	-----	-----	-----

Kostnader

Sjuklönekostnader covid-19	0,0	6,7	6,7	6,7
Värdeförändring omsättningstillgång	5,0	0,0	5,0	0,0
Nedskrivning anläggningstillgång	4,2	0,0	4,2	0,0
Kostnadsfört pågående projekt	18,6	0,0	18,6	0,0
Totalt	27,8	6,7	27,8	6,7

Not 6 Revisionskostnader	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022

Kostnader

räkenskapsrevision

Sakkunnigt biträde	0,8	0,9	0,3	0,4
Förtroendevalda	0,1	0,2	0,1	0,1
Totalt räkenskapsrevision	0,9	1,1	0,4	0,5

Kostnader för övrig revision

Sakkunnigt biträde	0,6	0,6	0,5	0,6
Förtroendevalda	0,5	0,2	0,5	0,2
Totalt övrig revision	1,1	0,8	1,0	0,8

Total kostnad för revision	2,0	1,9	1,4	1,3
-----------------------------------	------------	------------	------------	------------

Not 7 Skatteintäkter	Kommunen	
Kr/invånare	2023	2022

Preliminära skattebetalningar under året	1 255,8	1 181,8
---	---------	---------

SKR's prognos för årets avräkningstlikvid	787	19,7	29,1
--	-----	------	------

Antal invånare 1/11 föregående år: 24 856

Slutavräkning föregående års
skatteintäkter

Prognos enligt SKR i föregående års bokslut	-317
--	------

Slutavräkning enl SKR	260
-----------------------	-----

Att korrigera för året	6,5	7,9
------------------------	-----	-----

Summa skatteintäkter	1 282,0	1218,8
-----------------------------	----------------	---------------

Not 8 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen	
	2023	2022
Inkomstutjämning	302,8	276,1
Strukturbidrag		
Kostnadsutjämning	0,9	-2,3
Regleringsavgift/bidrag	58,6	68,6
Utgjänningsbidrag LSS	21,9	17,0
Kommunal fastighetsavgift	64,3	59,7
Kommunbonus ökat bostadsbyggande	0,0	0,0
Generella bidrag från staten	38,9	19,9
Totalt	487,4	439,0

Not 9 Finansiella intäkter	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Räntor likvida medel			2,1	0,6
Räntor utlämnade lån			14,3	5,9
Utdelning aktier			5,2	1,2
Övriga finansiella intäkter			9,4	5,4
Totalt	17,6	7,9	31,2	13,1

Not 10 Finansiella kostnader	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader			10,9	3,3
Övriga finansiella kostnader			-0,8	3,4
Totalt	15,6	23,3	10,1	4,0

Not 11 Specifikation av ej likviditets-påverkande poster	Kommunen	
	2023	2022
Justering för av- och nedskrivningar	106,8	79,8
Justering för gjorda avsättningar	1,5	1,8
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	-0,2	-0,2
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,2	19,9
Totalt	105,9	101,3

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar	Kommunen	
	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	16,5	16,1
Årets investeringar	0,9	0,0
Överföringar	0,0	0,4
Utgående anskaffningsvärde	17,4	16,5
Ingående avskrivningar	-14,0	-12,6
Årets avskrivningar	-1,0	-1,4
Utgående avskrivningar	-15,1	-14,0
Redovisat värde vid periodens slut	2,3	2,5

Genomsnittlig nyttjandeperiod för året uppgår till 18 år för immateriella anläggningstillgångar.

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen	
	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	2 037,0	1 965,9
Årets investeringar	97,8	37,3
Överföringar	73,0	33,8
Utgående anskaffningsvärde	2 207,8	2 037,0
Ingående avskrivningar	-1011,2	-953,4
Årets avskrivningar	-59,2	-57,8
Utgående avskrivningar	-1070,4	-1011,2
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0
Årets nedskrivningar	-4,2	0,0
Utgående nedskrivningar	-4,2	0,0
Redovisat värde vid periodens slut	1133,2	1025,8

Genomsnittlig nyttjandeperiod för året uppgår till 37 år för mark, byggnader och tekniska anläggningar.

Not 14 Maskiner och inventarier	Kommunen	
	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	390,6	357,1
Årets investeringar	33,8	34,1
Avyttringar och utrangerade	-3,3	-0,1
Överföringar	0,0	-0,5
Utgående anskaffningsvärde,	421,1	390,6
Ingående avskrivningar	-305,9	-283,0
Årets avskrivningar	-23,8	-22,9
Avyttringar och utrangerade tillgångar	2,4	0,1
Utgående avskrivningar	-327,3	-305,9
Redovisat värde vid periodens slut	93,8	84,7

Genomsnittlig nyttjandeperiod för året uppgår till 18 år för maskiner och inventarier.

Not 15 Övriga materiella anläggningstillgångar	Kommunen	
	2023	2022
Redovisat värde vid årets början	205,0	107,7
Investeringar	84,2	132,2
Överföring från el. till annat slag av tillgång	-82,6	-34,9
Årets nedskrivning	-18,6	
Redovisat värde vid periodens slut	188,0	205,0

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen	
	2023	2022
Aktier och andelar	223,6	221,3
Långfristiga placerade medel för pensioner	127,8	116,9
Långfristiga fordringar	654,6	646,1
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 006,0	984,3

Aktier och andelar	Antal	Kommunen	
		2023	2022
Ulricehamns Stadshus AB	10 000	10,0	10,0
Kommuninvest *		22,0	19,9
Bostadsrättsandelar Parkgården		1,2	1,2
Ulricehamns Stadshus AB, villkorat aktieägartillskott		190,1	190,1
Totalt		223,6	221,3

* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 2,3 mnkr för Ulricehamns kommun. Ulricehamns kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2023-12-31 till 25,6 mnkr.

Långfristigt placerade medel för pensioner	Kommunen	
	2023	2022
Räntebärande inkl. fonder	48%	72%
Aktier inkl. fonder	52%	28%
Likvida medel	0%	0%
Årets avkastning	8,5	-10,6
Totalt placerat	127,8	116,9

Långfristiga fordringar	Kommunen	
	2023	2022
Ulricehamns Energi AB	305,4	263,4
Ulricehamns Kallbadhusförening	0,9	0,9
STUBO AB	304,4	337,9
Riksbyggen Brf Ulricehamnshus 7	43,8	43,8
Kommuninvest förlagslån	0,0	0,0
Totalt	654,6	646,1

Not 17 Bidrag till statlig infrastruktur	Kommunen	
	2023	2022
Bidrag GC-väg/Ulricehamnsmotet*	2,3	2,4

* Kommunstyrelsen beslutade 2011 att medfinansiera ny GC-väg utmed väg 1829. Under 2016 beslutade kommunstyrelsen medel för slutreglering av avtal med Trafikverket för breddning och förhöjd standard av Ulricehamnsmotet (utmed Riksväg 40). Bidragen redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.

Not 18 Fordringar	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar			8,1	6,0
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar			116,8	121,8
Interimsfordringar			38,4	16,2
Övriga kortfristiga fordringar			21,3	19,2
Totalt	228,8	236,4	184,6	163,0

Not 19 Övriga avsättningar	Kommunen	
	2023	2022
<i>Sluttäckning deponi</i>		
Ingående värde	16,4	27,4
Avsättningar under året	0,0	0,0
Anspråktaget under året	-10,0	-11,1
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0
Outnyttjat belopp återfört under året	0,0	0,0
Utgående avsättning	6,4	16,4

<i>Värdereserv utlämnade lån</i>		
Ingående värde	0,9	0,9
avsättningar under året	0,0	0,0
anspråktaget under året	0,0	0,0
förändring av nuvärdet	0,0	0,0
outnyttjat belopp återfört under året	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,9	0,9

<i>Värdereserv sanering</i>		
Ingående värde	0,5	1,9
avsättningar under året	0,3	0,5
anspråktaget under året	-0,5	-1,9
förändring av nuvärdet	0,0	0,0
outnyttjat belopp återfört under året	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,3	0,5

Not 20 Pensionsavsättningens förändring Under året	Kommunen	
	2023	2022
Avsatt till pensioner inkl. löneskatt		
Ingående avsättning	18,1	14,9
Nyintjänad pension, särskild avtalspension	0,4	0,1
Pensionsutbetalningar	-0,7	-0,7
Avsättning minskad genom försäkring	0,0	0,0
Avsatt till pensioner förtroendevalda	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1,4	0,3
Förändring av löneskatt	0,3	0,6
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0
Övrigt	0,3	2,9
Utgående avsättning	19,8	18,1

Not 21 Pensionsförpliktelser	Kommunen	
	2023	2022
Pensionsförpliktelser i balansräkning	19,8	18,1
Pensionsförpliktelser med ansvarsförbindelse	387,9	384,2
Summa pensionsförpliktelser	407,7	402,3
Finansiella pensionstillgångar	127,8	116,9
-Marknadsvärde 116,9 mnkr		
Återlånade medel (ej finansierade pensionsförpliktelser)	279,9	285,4
Utredningsgrad Skandia	99,0%	99,0%
Överskottsfond KPA	0,0	0,0
Överskottsfond Skandia	3,2	7,7

Not 22 Långfristiga skulder	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Långfr. lån, Kommuninvest			675,0	525,0
Långfr. lån, Handelsbanken			0,0	0,0
Långfristig leasingsskuld			35,9	40,7
Skuld för investeringsbidrag			8,0	8,8
Totalt	1038,8	885,1	719,0	574,6

Not 23 Kortfristiga skulder	Koncernen		Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Leverantörsskulder			68,5	77,0
Skatteskulder o moms			1,6	0,6
Semesterlöneskuld			64,0	63,1
Okompenserad ö-tid			1,1	1,0
Flexsskuld			4,3	3,7
Anställdas skatter			17,3	17,1
Arbetsgivaravgifter			22,3	21,0
Pensionssk inkl löneskatt			71,5	49,6
Övriga kortfristiga skulder			2,2	23,8
Övriga interimsskulder			44,3	59,4
Totalt	372,9	380,0	297,1	316,3

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Kommunen	
	2023	2022*
Ingående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	384,2	422,9
Ränte- och basbeloppsuppräknings	24,6	9,2
Ändring av förmån	-1,3	0,0
Nytinjälad pension	-0,5	-0,5
Årets utbetalningar	-20,3	-19,3
Övriga post	0,4	-0,7
Byte av trygghand	0,0	-19,9
Förändring löneskatt	0,8	-7,5
Utgående ansvarsförbindelse	387,9	384,2

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen	
	2023	2022
Stadshus AB	86,0	86,0
Ulricehamns IFK	6,9	7,2
Fotbollshall Ulricehamn Ek förening	0,0	0,0
Ulricehamns IF	3,0	3,5
Kommunala hyresgarantier	0,2	0,3
Totalt	96,1	97,0

Ulricehamns kommun har i september 2008 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ulricehamns kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551,9 miljarder kr och totala tillgångar till 562,0 miljarder kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 891,0 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 904,1 mnkr.

Not 26 Eget kapital, koncernen	Resultatutjämningsreserv	Övrigt eget kapital	Årets resultat
Vid årets början	51,4	1 780,3	109,4
Omföring av föregående års resultat		109,4	-109,4
Avsättning till resultatutjämningsreserv			
Årets resultat			93,6
Vid årets slut	51,4	1 780,3	93,6

Not 27 Eget kapital, kommunen	Resultatutjämningsreserv	Övrigt eget kapital	Årets resultat
Vid årets början	51,4	1 460,3	69,7
Omföring av föregående års resultat		69,7	-69,7
Avsättning till resultatutjämningsreserv			
Årets resultat			70,4
Vid årets slut	51,4	1 530,0	70,4

Not 28 Leasingavgifter lös egendom Kommunen	2023	2022
Operationell leasing		
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	6,5	6,6
Senare än 1 år men inom 5 år	3,8	1,2
Senare än 5 år	0,0	0,0
	10,3	7,8
Operationell leasing - fordon UEAB		
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	4,0	2,5
Senare än 1 år men inom 5 år	1,4	0,4
Senare än 5 år	0,0	0,0
	5,4	2,9

Not 29 Leasingavgifter fast egendom Kommunen	2023	2022
Finansiell leasing		
Totala minimileaseavgifter	38,7	41,1
Framtida finansiella kostnader	-0,4	-0,4
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	38,3	40,7
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	2,4	2,4
Senare än 1 år men inom 5 år	9,5	9,5
Senare än 5 år	26,5	28,8
	38,3	40,7
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavgifter*		
Totala minimileaseavgifter	0,0	0,0
Framtida finansiella kostnader	0,0	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	0,0	0,0
Inom 1 år	0,0	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0
Senare än 5 år	0,0	0,0
	0,0	0,0

Arbete pågår med att identifiera finansiella leasingkontrakt i kommunen. I 2023 års bokslut har 2 av de största hyreskontrakten identifierats och lagts upp som finansiella leasingkontrakt och påverkat kommunens balansomslutning med cirka 38 mnkr. Kontrakten som har lagts upp avser hyresfastigheterna Svalan 7 och Apeln 1. Balansräkningen för 2022 har även justerats och har påverkat materiella anläggningstillgångar och långfristig skuld samt eget kapital, balansomslutningen har ökat med cirka 40 mnkr på 2022 års siffror. Arbetet fortgår och om fler kontrakt identifieras under 2024 så kommer dessa att läggas upp i kommunens redovisning under 2024.

Not 30 Justeringsposter driftredovisningen	Kommunen	
	2023	2022
Exploateringsintäkter	-4,9	-17,7
Övriga intäkter	-1,0	-1,2
Kapitalkostnader	-97,4	-90,0
Omklassificering generellt stadsbidrag	0,0	-6,7
Pensionskostnader och PO	41,6	52,1
Avskrivningar och nedskrivningar	88,2	79,8
Kostnadsfört projekt	18,6	0,0
Generella bidrag från staten	38,9	19,9
Totalt	45,1	16,3

Not 31 Redovisningsprinciper i driftredovisningen

PO-pålägg

Ulricehamns Kommun har under året använt SKRs nivå på personalomkostnadspålägget (PO) vilket 2023 var 44,53% (39,75%). I PO-pålägget ingår arbetsgivaravgifter samt avgifter som bestäms i kollektivavtal mellan SKR och fackföreningarna inom Offentlig sektor (försäkringar och avtalspensioner).

Internränta

Kommunens internränta uppgår till 1,5% (1,0%) och ska motsvara kommunens genomsnittliga upplåningskostnad. Internräntan debiteras respektive verksamhet vid nya investeringar.

Internhyror

Den verksamhet som verkar i fastigheten betalar en hyra som motsvarar kostnaden.

Gemensam administration

Ekonomifunktionen, HR och kommunikation ingår i kommunledningsstaben och fördelas inte ut på övriga verksamheter.

IT- och fastighetskostnader betalas av verksamheter som nyttjar deras tjänster/lokaler. Detta debiteras internt till ett självkostnadspris.

Not 32 Uppllysning om upprättade särredovisningar

I koncernen har Ulricehamns Energi AB upprättat särredovisning för Elnät och fjärrvärme (enligt ellagen och fjärrvärmelagen) samt särredovisning för VA (enligt lag om allmänna vattentjänster). Rapporterna finns tillgängliga hos bolaget (Ulricehamns Energi AB, Karlsnäsvägen 11, 523 37 Ulricehamn).

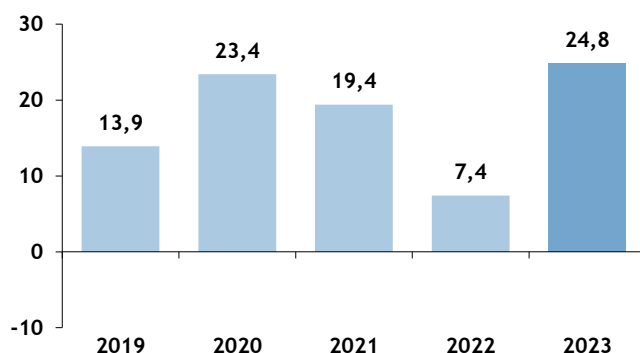
Driftredovisning

2.1 Driftredovisning

Ansvarsområde i mnkr	Not	Årsbudget efter justeringar	2023	Avvikelse mot budget	2022
Kommunledningsstab		116,7	115,2	1,5	105,3
Sektor miljö- och samhällsbyggnad		81,2	79,9	1,3	66,2
Sektor välfärd		656,4	643,0	13,4	606,5
- varav:					
Sektorstöd välfärd		18,3	9,1	9,1	13,2
Individ och familjeomsorg		103,9	107,3	-3,4	99,5
Funktionsnedsättning		161,2	159,7	1,5	152,9
Hemtjänst och hemsjukvård		313,4	314,8	-1,4	283,0
Vård och omsorgsboende		59,6	52,1	7,5	57,9
Sektor lärande		738,0	730,2	7,8	676,9
- varav:					
Sektorstöd lärande		47,9	47,4	0,5	43,5
Förskola		155,1	149,8	5,3	139,2
Grundskola		314,8	315,0	-0,2	294,7
Tingsholm		186,9	185,5	1,4	170,4
Skolutveckling		33,3	32,6	0,7	31,1
Sektor service		106,0	105,2	0,8	105,9
Totala intäkter kommunstyrelsen		697,9	763,0	65,1	718,6
Totala kostnader kommunstyrelsen		2 396,2	2 436,6	-40,3	2 279,4
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN		1 698,3	1 673,5	24,8	1 560,8
Totala intäkter revision		0	0	0	0
Totala kostnader revision		1,5	1,4	0,1	1,3
SUMMA REVISION		1,5	1,4	0,1	1,3
<i>Justeras, poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader</i>	30	8,4	45,1	-36,7	16,2
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER ENLIGT RESULTATRÄKNING		1 708,2	1 720,0	11,8	1 578,3

Verksamhetens budgetavvikelser, mnkr

Verksamheternas samlade ekonomiska utfall är bättre än budgeterat. Avvikelsen totalt uppgår till 24,9 mnkr. Nettobudgeten för verksamheterna uppgår till 1 699,8 mnkr.

Kommunledningsstab	+1,5
Sektor miljö och samhällsbyggnad	+1,3
Sektor välfärd	+13,4
Sektor lärande	+7,8
Sektor service	+0,8
Summa kommunstyrelsen	+24,8
Revision	+0,1

Sektor välfärds redovisar ett positivt resultat på 13,4 mnkr på totalen, vilket främst beror på inflödet av statsbidrag till äldreomsorgen. Framförallt visas överskott inom Vård- och omsorgsboende, 7,5 mnkr, vilket beror på, förutom statsbidragen, att beläggningen av lägenheter ligger över budget. Hemtjänst och hemsjukvård har ett resultat på -1,4 mnkr trots statsbidrag. Detta beror till största delen på höga kostnader för bemanningssjuksköterskor och höga personalkostnader i ytterområdena i hemtjänsten. Funktionsnedsättning redovisar ett resultat på 1,5 mnkr, då andelen externa placeringar har minskat samt tomma platser i boendeverksamheten. Individ- och familjeomsorg (IFO) redovisar ett resultat på -3,4 mnkr främst till följd av kostnadskrävande placeringar inom området barn och unga. Sektorstaben har ett resultat på 9,1

mnkr främst till följd av en buffert som finns hos socialchef och som inte behövs användas.

Sektor lärandes totala resultat uppgår till 7,8 mnkr. Verksamheten förskola redovisar ett budgetöverskott på 5,3 mnkr, vilket framförallt beror på statsbidrag som inte kunnat nyttjas fullt ut men även på högre avgiftsintäkter än budgeterat.

Grundskolan gör i princip ett nollresultat, -0,2 mnkr, främst beroende på högre personalkostnader. Verksamheten Tingsholm redovisar ett litet positivt resultat på 1,4 mnkr. Även detta beror till stor del på statsbidrag men här från Migrationsverket. Interkommunal ersättning och ersättningar till fristående förskolor och skolor följer för samtliga verksamheter budget.

Sektorstöd lärande gör ett litet överskott på 0,5 mnkr och Skolutveckling och stöd visar ett mindre överskott om 0,7 mnkr.

Sektor miljö- och samhällsbyggnads budgetavvikelse uppgår till 1,3 mnkr. Den mindre ärendeströmningen för bygglov har lett till ett underskott på intäktssidan i form av bygglovsavgifter. Detta vägs dock upp på totalen en stor sanktionsavgift, vilket innebär att det totala målet för intäkter för helåret är uppnått. Detta tillsammans med betydligt lägre kostnader för personal på grund av vakanser och föräldraledigheter förklarar överskottet.

Sektor service redovisar ett överskott i förhållande till budget om 0,8 mnkr. Samtliga verksamheter förutom fastighet redovisar ett överskott mot budget. Verksamhet fastighet har ett underskott i förhållande till budget på 2,8 mnkr. Underskottet beror framför allt på att nya rutiner införts gällande vilka kostnader som bokförs på investeringsprojekt kontra driftsbudget. Övriga verksamheters överskott beror främst på vakanser, som i de flesta fall tillsatts under andra halvåret

Kommunledningsstabens visar en positiv budgetavvikelse på 1,5 mnkr. Främsta orsaken till överskottet beror på budgetposten KS-oförutsett. ram i balans och lägre personalkostnader än budgeterat.

Utanför kommunstyrelsen så visar även revisionen ett positivt överskott mot budget om 0,1 mnkr.

Justering av budget

Under året har det tagits beslut i kommunstyrelsen och av ekonomichef (enligt regler för hantering av budget för kapitalkostnader) att omfördela budget och utöka kommunstyrelsens budget från 1 617,1 mnkr till 1 698,3 mnkr. De beslut som har tagits under året specificeras nedan;

Förändrat personalomkostnadspålägg (KS 2023-02-02)	44,5 mnkr
Förändrade internhyror, ny interränta (KS 2023-02-02)	2,4 mnkr
Förändrad internränta (KS 2023-02-02)	1,3 mnkr
Driftskostnader till följd av investeringar (KS 2023-02-02)	0,6 mnkr
Förändrar redovisning statsbidrag (KS 2023-02-02)	-6,5 mnkr
Prestationsbaserade statsbidrag till sektor välfärd (KS 2023-11-09)	8,3 mnkr
Statsbidrag sektor välfärd (KS 2023-06-01)	24,3 mnkr
Kompensation kapitalkostnader löpande under året (ekonomichef)	6,3 mnkr
Total:	81,2 mnkr

Investeringsredovisning

2.2 Investeringsredovisning

Färdigställda/avslutade projekt	Beslutad totalutgift	Ackumulerat utfall	Avvikelse	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
Stadsbibliotek	190,0	30,6	159,4	80,0	2,8	77,2
Utbyggnad av bostadsområde Bergsäter	31,0	27,9	3,1	2,0	2,3	-0,3
Markförvärv och exploateringsverksamhet	29,9	16,8	13,1	29,9	16,8	13,1
Reinvesteringar fastigheter - utbyte av komponenter	21,5	22,1	-0,6	21,5	22,1	-0,6
Genomförande av detaljplaner	18,4	10,6	7,8	11,4	3,5	7,9
Gator, vägar och trafikåtgärder	17,3	19,2	-1,8	15,0	16,3	-1,2
Ombyggnation gruppbostad Markuslyckedreven	16,8	22,1	-5,3	6,5	10,8	-4,4
Diverse verksamhetsinventarier	11,5	11,0	0,5	11,5	11,0	0,5
Ventilation Tvärreds skola/fsk	7,0	7,4	-0,4	0,0	0,1	-0,1
Utbyggnad GC-vägar utmed statliga vägar	5,5	7,6	-2,1	2,2	4,2	-2,1
Projekt under 5,0 mnkr	43,3	34,8	8,5	37,5	29,7	7,8
Summa färdigställda projekt	392,2	210,1	182,1	217,4	119,6	97,8
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ackumulerat utfall	Kvarstår	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
Ny skola F-6 i Ulricehamn	X	19,1	X	X	8,1	X
Nybyggnad boendedelar Ryttershov	X	34,5	X	X	13,0	X
Samverkanshus vård- och omsorgsboende/förskola i Gällstad	X	11,5	X	X	3,0	X
Utbyggnad av industriområde Rönnåsen etapp 2	90,0	5,4	84,6	32,4	2,8	29,6
Boende socialpsykiatri	X	0,0	X	X	0,0	X
Utbyggnad av bostadsområde Sanatorieskogen 1:3	37,0	0,1	36,9	3,9	0,1	3,8
Om- och tillbyggnad Hössna skola	34,0	43,8	-9,8	3,5	13,3	-9,8
Om- och tillbyggnad Vegby skola	30,0	28,0	2,0	19,0	14,1	4,9
P-hus	30,0	0,0	0,0	30,0	0,0	30,0
Investeringar i IT-utrustning	26,2	15,6	10,6	26,2	15,6	10,6
Ny gruppbostad (Bergsäter)	X	0,0	X	X	0,0	X
Ombyggnation gruppbostad Nillas Väg	X	2,5	X	X	0,6	X
Ombyggnation gruppbostad Karlslätt	15,0	2,3	12,7	11,5	1,7	9,8
Entré Ulricehamn	12,5	0	12,5	12,5	0,0	12,5
Centrumutveckling	11,5	13,4	-1,9	10,3	12,2	-1,9
Diverse projekteringar	11,5	1,0	10,4	8,8	0,9	7,9
Konstgräsplan utanför centralorten	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0
Renovering Tingsholm	9,0	4,4	4,6	5,0	1,6	3,4
Energieffektiviseringar och tillgänglighetsanpassningar	5,0	0,6	4,4	5,0	0,6	4,4
Ny skola 7-9 i Övre Borgmästarehagen	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Skola 7-9 i Timmele (projektering)	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Skola 7-9 Stenbockskolan	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Projekt under 5,0 mnkr	21,9	11,8	10,1	21,8	11,8	10,0
Summa pågående projekt	1 343,5	194,1	1 133,4	505,2	99,4	405,8
Summa investeringsprojekt	1 735,7	404,3	1 133,4	722,6	219,1	503,6

*Projekt som ej är upphandlade markeras med x

Årets investeringsutfall uppgår till 219,1 mnkr netto, vilket är en avvikelse på 503,6 mnkr lägre än årets budget som uppgår till 722,6 mnkr. Investeringsutfallet är 16,0 mnkr högre än föregående år. Både utgifterna för byggnation och markförvärv är högre än föregående år. Den stora avvikelsen mot investeringsbudgeten beror till största delen på projekt som inte kommit lika långt som planerat samt att Stadsbiblioteksprojektet har avbrutits.

Investeringsbudgeten uppgår ursprungligen till 643,9 mnkr och under året tillkom ombudgeteringar från 2022 med 68,2 mnkr. Dessutom har budgeten utökats med 10,5 mnkr under året.

De investeringar som färdigställts (exklusive Stadsbiblioteket som har avbrutits) under året har ett utfall som är 20,6 mnkr lägre än årets budget och 22,7 mnkr lägre än projektens totalutgift. Här ingår budget för avslutade projekt som aldrig söktes ut på 24,9 mnkr. Totalt är det 10 projekt där inte samtliga budgeterade medel söktes ut. 2 projekt, Markförvärv och exploateringsverksamhet samt genomförande av detaljplaner står för 18,4 mnkr av dessa pengar.

Totalt utfall på avslutade projekt (exklusive Stadsbiblioteket som har avbrutits) uppgår till 179,5 mnkr, detta i förhållande till beslutad totalutgift uppgående till 177,3 mnkr. Totalt har dessa projekt dragit över budget med 2,2 mnkr. Se vidare nedan kommentarer angående dessa projekt.

Pågående investeringar har en beslutad totalutgift om 1 343,5 mnkr och ett ackumulerat utfall på 194,1 mnkr. De största projekten i denna grupp har ännu inte kommit in i upphandlingsfasen.

Avbrutna investeringar

Projektering av nytt Stadsbibliotek har avbrutits. Nedlagda kostnader som inte kan hänföras till ett nytt investeringsprojekt har kostnadsförts. Beslut har istället tagits om att uppföra ett Kulturhus.

Större färdigställda investeringar

Under året har utbyggnaden av exploateringsområdet Bergsäter avslutats. Projektet blev drygt 3 mnkr billigare än den ursprungliga budgeten.

Under året har två större markförvärv gjorts, del av Brunn 11:95 samt Ätranäs 7.

Inom anslaget för Genomförande av detaljplaner så har tre projekt avslutats under året. 7,8 mnkr har dock inte sökts ut under året.

Om- och tillbyggnad av Markuslyckedreven färdigställdes under året. Projektet redovisar en kostnad om 5,3 miljoner kronor över budget. Den ökade kostnaden beror på fler faktorer, dels är det prisökningar kopplat till pandemin och kriget i Ukraina, dels omfattande golvarbeten som ledde till försening och kostnader för återställande och anpassning efter rivning och dels att underlagen från kommunen var bristfälliga.

De färdigställda projektens budget inom anslaget Gator, vägar och trafikåtgärder uppgår till 17,3 mnkr för 2023 och utfallet uppgår till 19,2 mnkr. Orsaken till att budgeten har överskridits är främst de ökade priser som varit på grund av pandemi och kriget i Ukraina.

Större pågående investeringar

Beslutade totaluppgifter samt budget för innevarande år anges inte för byggprojekt som ännu inte har upphandlats. Beloppen för dessa ingår dock i totalsummorna.

Under året har de större projekten, Ryttershov, Ny f-6 skola och Gällstadgården gått in i ett slutskede av projekteringen och bygglov har sökts för Ryttershov. Samtliga tre projekt kommer troligen att överstiga beslutad investeringsbudget efter uppdaterade kalkyler. Entreprenadkostnaden ligger inom budget, men läggs uppärbetade kostnader samt byggherrekostnader till, tillkommer cirka 30 mnkr på vardera projekt. Upphandling av projekten avses genomföras under första halvåret 2024.

Om- och tillbyggnad av Vegby skola är färdigt, det kvarstår endast mindre jobb efter slutbesiktning. Resultatet visar att total kostnad hamnar på cirka en miljon kronor under budget.

Hössna skolas om- och tillbyggnad är i ett slutskede. Slutbesiktning återstår där det finns en del punkter som ska rättas till innan slutbesked kan ges. Projektet blir betydligt dyrare än budget. Detta på grund av en omfattande asbestsanering som både lett till försening av projektet samt kostnader för återställning och anpassning efter sanering. I övrigt har större tillkommande arbeten enligt nedan påverkat budgeten:

Undergolv av tretong, 1,4 mnkr

Teknikbyggnad för idrottshall, 1,0 mnkr

Provisorisk inkoppling bergvärmeanläggning 0,4 mnkr

Flytt och ändringar av bergvärme 1,5 mnkr

Markarbeten 2,0 mnkr

Missar i kommunens handlingar: delar av passagesystem, ljusschakt, målning, 1,4 mnkr.

Projektet som helhet prognostiseras till att överstiga budget med cirka 15 miljoner kronor. Det är dock viktigt att påpeka att även om projektet överstiger budget är kostnaden per kvadratmeter jämförbar med liknande projekt.

Ombyggnation av gruppbostad Karlslätt har precis påbörjats efter upphandling.

Ombyggnation av gruppbostad Nillas väg avses upphandlas under tidig vår 2024.

Exploateringen av Rönnåsen etapp 2 har försenats på grund av detaljplanen och kommer påbörjas under 2024.

Utbyggnad av bostadsområde Sanatorieskogen har försenats och kommer att påbörjas under 2024.

Investeringar i IT-utrustning har inte kommit upp i budgeterad nivå. Detta beror främst på att vissa investeringar inom teknisk infrastruktur istället har landat som driftskostnader under fem år. Detta har påverkat utfallet med ca 5,7 mnkr. Två andra avvikelser är förseningar i inköp av backup och reservkraft.

Större budgetavvikelser

Gator, vägar och trafikåtgärder överstiger budget med 1,8 mnkr. Främsta orsaken är att priserna har ökat kraftigt. av detta utgör 0,9 mnkr kostnader som först kostnadsförts av verksamheten, men som förts om till investering med tillämpning av gällande redovisningsprinciper.

Ombyggnationen av gruppbostad på Markuslyckdreven överskred budget med 5,3 mnkr. Se kommentarer ovan under avslutade projekt.

Om- och tillbyggnad av Hössna skola bedöms bli ca 15 mnkr dyrare än budget. Se kommentarer under pågående projekt.

Centrumutveckling har överstigit budget med 1,9 mnkr, där etapp 1 har avslutats. Överdraget av budget beror främst på att projektering och inköp av sten har genomförts under året för etapp 2 som påbörjats i början av 2024.

Ett flertal av de större byggprojekten ligger efter tidsplaneringen beroende på överklagande av detaljplaner med mera. Detta göra att utfallet är betydligt lägre än den budgeterade nivån.

Verksamhetsberättelser

2.3 Kommunledningsstab

Resultat (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Intäkter	4,9	4,5	5,1
Personalkostnader	58,9	57,7	53,9
Övriga kostnader	61,3	63,6	56,5
Nettokostnader	115,2	116,7	105,3
Budget	116,7	116,7	111,8
Budgetavvikelse	1,5	0,0	6,5

Personaltal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Arbetad tid (i årsarbeten)	68,7	66,5	67,8
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid	1,6%	2,8%	3,5%
Antal medarbetare genomsnitt med långtidssjukfrånvaro	1,3	2,3	2,7
Andel heltidsanställningar	99,0	99,0	99,0
Sjuklönekostnader (mnkr)	0,3	0,3	0,3

Väsentliga händelser

En ny mandatperiod har bland annat inneburit ett nytt kommunalpolitiskt handlingsprogram (KPH). En kvittens av programmet genomfördes med representanter för Alliansen och förvaltningens ledningsgrupp. Denna kvittens landade därefter ner i ett antal uppdrag.

Övergripande under året har arbetet med ny vision genomförts, under våren i form av arbete med den politiska referensgruppen och under hösten i form av implementering. Visionen, Tillsammans mot framtiden, beslutades av kommunfullmäktige i juni. Visionen har därefter kommunicerats med medborgarna under hösten. Som en naturlig följd av den nya visionen har cheferna i kommunkoncernen under hösten arbetat fram förslag på ny ledningsfilosofi.

Ulricehamns kommun var under året nominerad som en av fyra till Årets kvalitetskommun. Detta innebar bland annat att kommunen var representerad på kvalitetsmässan under hösten. Dessutom blev kommunchef utsedd till Årets offentliga chef. Dessa båda delar sammanvägt har gjort att kommunen under året fått mycket positiv press vilket i sin tur påverkat positivt vid rekryteringar.

Rekrytering för den nya tjänsten som utvecklingschef slutfördes under våren och utgör ett led i den omorganisation som trädde i kraft 1 september 2023. Omorganisationen innebär att en ny utvecklingsfunktion skapades som bland annat innefattar delar av det som tidigare låg under kanslifunktionen. Samtidigt flyttades bemanningsenheten till HR-funktionen.

Utifrån omvärldsläget har frågor rörande kris och säkerhet fått ett tydligare fokus än tidigare. Detta innebär att planer har setts över, krisledningsnämnden har blivit utbildad samt att krisövning med förvaltningsledningen genomförts.

Ekonomisk analys

Kommunledningsstaben visar totalt ett överskott om 1,5 mnkr. Främsta anledningen till överskottet är kommunstyrelsens medel för oförutsett som finns i kommunchefs budget.

Funktionerna visar sammantaget en negativ budgetavvikelse för perioden. Detta kan delvis förklaras av att de politiska verksamheterna inom kanslifunktionen visar ett underskott. Även HR-funktionen har ett underskott som är kopplat till personalförmåner och dubbelbemanning hos löneenheten för att säkerställa löneutbetalningar. Kostnaden för företagshälsovård har blivit högre än beräknat under året till följd av en fördjupad undersökning och analys av tystnadskulturer och otillbörlig påverkan. Kommunikation har ett mindre underskott vilket beror på kostnader för profilreklam bland annat kopplat till visionen samt externa konsulttjänster för extern webbplats. Ekonomifunktionen och planeringsfunktionen har överskott vilka kan förklaras av lägre personalkostnader samt lägre kostnader för försäkringar och system.

2.4 Sektor miljö och samhällsbyggnad

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Sektorstöd	6,4	6,6	4,4
Miljö- och byggnämnd	0,9	0,6	0,5
Plan och exploateringsenhet	61,4	59,4	49,8
Miljö och bygg	11,2	14,6	11,5
Sektor MSB	79,9	81,2	66,2

Resultat (mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	18,6	18,8	15,4
Personalkostnader	41,1	38,1	37,8
Övriga kostnader	57,4	46,9	45,0
Nettokostnader	79,9	66,2	67,4
Budget	81,2	74,4	70,1
Budgetavvikelse	1,3	8,1	2,7

Personaltal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2020
Arbetad tid (i årsarbeten)	58,5	60,6	60,5
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid	4,9%	3,8%	4,9%
Antal medarbetare genomsnitt med långtidssjukfrånvaro	2,8	1,8	3,1
Andel heltidsanställningar	99%	99%	100 %
Sjuklönekostnader (mnkr)	0,4	0,4	0,5

Väsentliga händelser

Ulricehamns kommun fortsätter framåt i en positiv utvecklings- och expansionsfas, där tillväxten inom bland annat bostadsbebyggelse och nyetablering av företag är i fokus. Detta ställer höga krav på sektorn, framför allt gällande mark för nya bostäder. Konjunkturläget som råder har märkbart påverkat intresset för nyetableringar. För att tillmötesgå utvecklingen är infrastrukturen också en prioriterad fråga, både på kort och lång sikt.

För att tillgodose marknaden arbetar förvaltningen prioriterat med att planlägga mark för både bostäder, industri och verksamheter. Med stöd av gällande översiktsplan och antagen markförvärvspolicy arbetas det aktivt för att utöka

kommunens markreserv gällande mark för ny bostadsbebyggelse, kommunal service, men också mark för industri och sällanköpshandel.

Markanvisningstävling har genomförts för bostadsområdet Bergsäter. OBOS vann en del av tävlingen och planerar att utveckla 37 bostäder i bland annat trä och återbrukat tegel i samklang med närmiljön på det 12 890 kvadratmeter stora området.

Ett av gågatan som berörde Rådmansgränd, Riddaregatan samt sträckan mellan Järnvägstorget och Rådhusgatan är färdigställt. Vattenledningarna som går under marken har renoverats och nya kablar för bland annat bättre belysning, ljud och fiber har kommit på plats. Förutom nyttigt arbete under marken har miljön blivit mer trivsamt med nya bänkar, belysning, planteringskärl, papperskorgar, räcken och linspänd belysning. I mitten av gatan har ett tillgänglighetsstråk skapats med sågad gatsten. Ettan två påbörjas under 2024.

Under 2023 har sex detaljplaner vunnit laga kraft. Det gäller Gällstad 1:132 med flera, Krämaren 8, Maskinen 5, del av Sanatorieskogen 1:3 med flera, Tullen 10 med flera. och Stockrosen 1 med flera.

Kommunen ingick under 2021 avtal med fastighetsägarna om att del av Brunn 11:95 skulle överföras till kommunens fastighet Brunnsnäs 2:9. Under 2023 överfördes cirka 67,6 hektar av Brunn 11:95 till kommunens fastighet Brunnsnäs 2:9.

På byggsidan har 2023 präglats av förbättringsarbete och en minskad ärendeströmning. Det som söks lov för har även ändrat karaktär och utgörs nu mer av mindre ändringar, tillbyggnader och liknande. Det har funnits en stor skuld av förbättringsarbete, brist på guider, mallar, handläggarstöd och annat som tidigare inte hunnits med. Där har en hel del nu gjorts men det återstår fortsatt arbete. Det har även funnits utrymme att följa upp äldre ärenden för att se att arbetet har påbörjats inom två år från lov, och avslutats efter fem år, samt att följa upp tidsbegränsade lov. Under 2024 kommer handläggningen att vara högst prioriterad och förhoppningen är att resultatet av kvalitetsarbetet märks av i en smidigare process.

Den mindre ärendeströmningen gör att det finns ett underskott på intäktssidan (bygglovsavgifter). Detta vägs på totalen upp av att enheten har fått in en stor sanktionsavgift, vilket innebär att det totala målet för intäkter för helåret är uppnått.

Miljö- och hälsoskydd har utfört all planerad tillsyn och ligger också väl i fas med vad som budgeterats. Under första halvåret har det satsats mycket på inventering av små verksamheter för att få en bättre bild av vilka som är aktiva och kräver tillsyn. Genom detta kommer enheten sannolikt minska antalet objekt i systemet då flera har visat sig vara inaktiva.

Tillsynen på livsmedel ligger något efter plan. Det pågår även ett arbete med att klassa om alla livsmedelsverksamheter utifrån Livsmedelsverkets nya modell, men då föreskrifterna som reglerar detta beslutades senare än väntat är arbetet inte klart utan kommer pågå även under första delen av 2024. Tillsynen på små avlopp pausades under 2023 för att även där arbeta fram en mer hållbar tillsynsprocess så att tillsyn kan utföras årligen utan uppehåll, och för att skapa en mindre sårbarhet sett till resurser och kompetenser. Till följd av detta finns nu mycket goda förutsättningar för en väl fungerande avloppstillsyn framåt. Strandskyddshandläggningen fungerar väl både sett till hantering av dispenser, uppföljning och tillsyn.

Sektorn genomgick en omorganisation som trädde ikraft 1 januari 2023. Då blev fyra enheter två, plan- och exploateringsenheten samt miljö- och byggenheten.

Ekonomisk analys

Sektor miljö och samhällsbyggnads utfall visar ett överskott gentemot budget på 1,3 mnkr. Utfallet härrör sig främst från nedanstående avvikelser:

Personalkostnaderna har varit lägre på grund av föräldraledigheter, långtidsjukrivning samt vakanser. Detta har dock inneburit att kostnaderna för konsulter har varit högre än budget då verksamheterna har tagit in hjälp när så har behövts.

Den mindre ärendeströmningen för bygglov har lett till ett underskott på intäktssidan i form av bygglovsavgifter. Detta vägs dock upp på totalen av att enheten under tertial 2 fick in en stor sanktionsavgift, vilket innebär att det totala målet för intäkter för helåret är uppnått.

2.5 Sektor välfärd

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Sektorsstab välfärd	9,1	18,3	13,2
Individ- och familjeomsorg	107,3	103,9	99,5
Funktionsnedsättning	159,7	161,2	152,9
Hemtiänt och hemsjukvård	314,8	313,4	283,0
Vård- och omsorgsboende	52,1	59,6	57,9
Sektor välfärd	643,0	656,4	606,4

Resultat (mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2020
Intäkter	379,9	343,7	325,1
Personalkostnader	524,5	481,2	442,5
Övriga kostnader	498,4	468,9	430,6
Nettokostnader	643,0	606,4	548,0
Budget	656,4	606,5	551,9
Budgetavvikelse	13,4	0	3,9

Personaltal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Arbetad tid (i årsarbeten)	838,6	823,0	799,4
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid	10,0%	9,9%	8,9%
Antal medarbetare genomsnitt med långtidssjukfrånvaro	66,1	62,9	53,1
Andel heltidsanställningar	92%	91%	91%
Sjuklönekostnader (mnkr)	15,4	14,8	13,3

Väsentliga händelser

Ombyggnation av gruppboenden på Markuslyckedreven är klar. Tre rosors servicebostad har till följd av låg beläggning avvecklats från årsskiftet. Karlslättsvägens gruppboendes evakuerade till tillfälliga lokaler under oktober månad.

Ulricehamns kommun har mottagit 39 personer utifrån massflyktingsdirektivet, vilka bor i lägenheter i kommunen. Nästa års tilldelning för Ulricehamn är 16 personer. Kvotflyktningarna har minskat i antal efter regeringsskiftet. Ulricehamn har för 2024 ett kommunalt på 25 personer efter en avtalsskrivning med Göteborgs Stad. Antal aktualiseringar inom barn och vuxna ökar kraftigt och innebär en hög arbetsbelastning för myndighet och utförarverksamhet.

Sjukfrånvaron har varit hög. Det har varit svårigheter att rekrytera personal till

ytterområdena i äldreomsorgen. Ett omfattande arbete har gjorts för att klara sommarbemanningen vilket överlag har fallit väl ut. Antalet semesterperioder har utökats till tre, för att minska behovet av vikarier.

Projekt hälsoärende är i drift, vilket har tagit stora personella och ekonomiska resurser i anspråk. Projekt för införande av Millenium har påbörjats. Korttiden och Ekero har sålt platser till Borås Stad. Fast omsorgskontakt har börjat införas i hemtjänsten, med start på Parkgården.

Vård- och omsorgsboende har haft inspirationsdagar för all personal gällande Leva-projektet, vilket handlar om värdegrund och arbetssätt som skapar meningsfullhet för de boende.

Förändring av arbetstidsregler med hårdare krav på 11 timmars dygnsvila har genererat arbete med att lägga nya scheman. Tjänst som socialt ansvarig samordnare har tillsatts under året.

Ekonomisk analys

Sektorn har ett positivt resultat på 13,4 mnkr, vilket främst beror på inflödet av statsbidrag till äldreomsorgen. Det handlar framför allt om prestationsbaserade statsbidrag på 31,0 mnkr för minskning av andelen timavlönade och för en god bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden.

Funktionsnedsättning redovisar ett resultat på 1,5 mnkr, vilket beror på att andelen externa placeringar har minskat samt tomma platser i boendeverksamheten.

Individ- och familjeomsorg (IFO) redovisar ett resultat på -3,4 mnkr. Främst till följd av kostnadskrävande placeringar inom området barn och unga. Antal placeringar i interna och externa familjehem är högre än budgeterat. Försörjningsstöd och evakueringsboendet kompenserar till viss del barn och unga-enheternas underskott.

Hemtjänst och hemsjukvård har ett resultat på -1,4 mnkr. Detta beror till största delen på höga kostnader för bemanningssjuksköterskor och höga personalkostnader i ytterområdena i hemtjänsten. Korttiden och Ekero har under året sålt vårdplatser till Borås Stad.

Vård- och omsorgsboende redovisar ett resultat på 7,5 mnkr, vilket beror på att beläggningen av lägenheter ligger över budget.

Sektorstaben har ett resultat på 9,1 mnkr främst till följd av en buffert som finns hos socialchef inför utökningen av platser på vård- och omsorgsboende.

2.6 Sektor lärande

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Sektorstöd lärande	47,4	47,9	43,5
Förskola	149,8	155,1	139,2
Grundskola	315,0	314,8	294,7
Tingsholm	185,5	186,9	170,4
Skolutveckling	32,6	33,3	29,0
Sektor lärande	730,2	738,0	676,9

Resultat (mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	90,3	92,6	83,2
Personalkostnader	495,6	462,6	449,3
Övriga kostnader	325,0	306,9	290,8
Nettokostnader	730,2	676,9	656,9
Budget	738,0	682,3	666,2
Budgetavvikelse	7,8	5,4	9,3

Personaltal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Arbetad tid (i årsarbeten)	778,8	776,2	763,6
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid	5,4%	6,5%	6,3%
Antal medarbetare genomsnitt med långtidssjukfrånvaro	30,5	32,7	27,0
Andel heltidsanställningar	92,0	92,0	93,0
Sjuklönekostnader (mnkr)	9,0	11,0	10,9

Väsentliga händelser

En riktad satsning för att utveckla analysförmågan hos samtliga skolläda-re har gjorts vid sektorsmötena med fokus på det systematiska kvalitetsarbetet.

Kompetensutvecklingsinsatser kopplat till barn- och elevhälsa har genomförts. Bland annat om särskild begåvning, skolfrånvaro, psykisk hälsa och familjehemsplaceringar.

Frågan om frånvaro är ett prioriterat arbete inom hela sektorn då det finns en stark korrelation med måluppfyllelsen.

Pedagogisk omsorg på obekväm tid är avvecklad sedan april 2023.

En ny ansökan för området Emilia centrum att fortsätta verka som en intraprenad har godkänts av kommunstyrelsen.

Förskolan har arbetat med att anpassa sin undervisning och organisation för att möta den ökade andelen barn i behov av stöd. Detta då fler barn diagnostiseras eller utreds tidigt.

Under året har en volymökning inom anpassad skola skett och det finns ett flertal elever under utredning. Det finns ett HVB-hem (hem för vård eller boende) i kommunen som tar emot elever som tillhör den anpassade skolan.

Reviderade riktlinjer vad gäller elevens rätt till studiehandledning har skett. Revideringen är ett lokalt förtydligande kring vilka elever som har rätt till studiehandledning.

Detaljplanen för Gällstads samverkanshus är godkänd. Vegby och Hössna skolas renoveringar var klara och invigdes i samband med terminsstart samt i oktober 2023. Gällstad skola har fått moduler för KSU (kommungemensam särskild undervisningsgrupp).

Tingsholmsgymnasiet har antagit elever till riksiddrottsgymnasiet (längdskidor).

Avtal med skolpsykolog på konsultbasis finns från hösten 2022. Det är fortfarande en svårrekryterad yrkesgrupp och annonseringar har inte gett resultat.

Ekonomisk analys

Förskolan har mottagit statsbidrag som har påverkat utfallet positivt då det inte har kunnat nyttjas fullt ut. Ett statsbidrag var nytt och ett från 2022 fördes över för en eventuell återbetalning. Medlen har i stället nyttjats av sektorn som helhet. Föräldraavgifter och avveckling av pedagogisk omsorg på obekvämtid har påverkat resultatet positivt. Förskolans enheter visar på ett överskott om 1,9 mnkr.

Grundskola och anpassad skola visar för året ett underskott kopplat till högre personalkostnader om 1,9 mnkr respektive 2,5 mnkr.

Interkommunal ersättning och ersättningar till fristående förskolor och skolor följer för samtliga verksamheter budget.

Vuxenutbildningen, introduktionsprogrammet och förberedelseklass årskurs 1-9 har fått ökat statsbidrag då fler nyanlända har anlänt tidigare än förväntat. Verksamheten fick därmed fler utbetalningar från Migrationsverket under året.

Semester- och ferielöneskuld blev för året ett positivt utfall vilket påverkar resultatet positivt.

2.7 Sektor service

Nettokostnader (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Sektorstöd service	2,5	2,9	2,3
Fastighet	7,3	4,4	9,6
It	-0,4	0	-1,3
Kommunservice	32,4	32,8	27,8
Kost	7,8	9,5	8,0
Kultur och Fritid	55,6	56,4	59,5
Sektor service	105,2	106,0	105,9

Resultat (mnkr)	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	269,3	258,4	257,9
Personalkostnader	136,3	127,6	124,3
Övriga kostnader	238,2	236,7	225,4
Nettokostnader	105,2	105,9	91,8
Budget	106,0	93,2	93,9
Budgetavvikelse	0,8	-12,7	2,1

Personaltal	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Arbetad tid (i årsarbeten)	245,1	246,1	245,0
Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid	9,5%	8,2%	8,3%
Antal medarbetare genomsnitt med långtidssjukfrånvaro	19,4	14,3	14,2
Andel heltidsanställningar	98%	97%	97%
Sjuklönekostnader (mnkr)	3,3	3,4	3,2

Väsentliga händelser

En ny organisation för verksamhet fastighet beslutades och sätts den 1 september. En ny enhet har skapats som kommer att arbeta med underhåll och energi. Enhet fastighetsskötsel finns sedan tidigare. Projektledning och lokalresursplanering är placerade direkt under verksamhetschef. I och med denna organisationsförändring finns det en grund för att effektivt förvalta och utveckla kommunens befintliga fastighetsbestånd.

Projektering pågår för fullt i de stora projekten, Om och tillbyggnad av Ryttershov, Gällstadgården och en ny skola från förskoleklass till årskurs 6. Bygglövsansökan för Ryttershov är inlämnad och är under handläggning. För

Gällstadgården och nya skolan kommer bygglov att skickas in under första kvartalet 2024.

Under hösten har ett stort fokus varit att arbeta vidare med processen för investeringsprojekt. Grunden med arbetet är att få en tydligare koppling mellan när behovet uppstår tills dess att en byggnad är färdigställd.

Sedan årsskiftet 2022/2023 har verksamhet it lämnat nämndsamverkan bakom sig och samverkar numera i en avtalssamverkan. I samband med detta gjordes en organisationsförändring och it har gått från att vara en enhet till en verksamhet. Tidigare enhetschef har blivit verksamhetschef och en ny enhetschef har rekryterats som påbörjade sin anställning under maj månad.

I det kommunalpolitiska handlingsprogrammet finns ett uppdrag om att servera mer lokalproducerad mat i de offentliga köken. Under året har 30 kg korv, 30 kg lammkött samt 4 700 liter mjölk som är lokalproducerat serverats. Verksamheten fortsätter söka producenter i närområdet som kan vara intressanta för inköp.

Samarbete mellan ICA Tornet i Ulricehamn och kosten har startat som ett svinnprojekt. Kosten köper frukt och grönt som inte kan säljas i butik men fortfarande är fullt ätliga. Istället för att hamna i soporna blir det sallader, smoothies med mera för kostens matgäster.

Under perioden april till juni hyrdes ishallen ut i sin helhet till Ulricehamns Idrottsförening - Hockey. Under denna period är ishallen i normalfallet stängd men föreningen hade önskemål om att själva driva verksamhet genom uthyrning till privata aktörer. Uppgårelsen med föreningen är kostnadsneutral för kommunen och föreningen står för alla driftskostnader. Som helhet har det fungerat bra och både kommunen och föreningen är nöjda.

Ulricehamns Idrottsförening (UIF) har tillsammans med bidragsgivare byggt en så kallad multibana på Lassalyckans friluftsområde. Multibanan är en asfalterad bana på 3,3 km där det går att åka rullskidor, rullskridskor, rullstol och cykla med mera. Banan är en trygghet för de som inte vill åka på mer trafikerade gator eller vägar. Invigning sker under tertial 2 2024.

I skogen bakom ishallarna finns det numera möjlighet att spela discgolf. Fritidsenheten, med hjälp av en nybildad sektion i UIF, uppförde banan under våren/sommaren och sedan dess är den välbesökt. Arbeta pågår med att eventuellt utöka banan med ytterligare nio håll.

I småbåtshamnen har nu fem året-runt-bryggor bytts ut. Med fem nya året-runt-bryggor kommer säsongen att kunna förlängas ytterligare och invånare i Ulricehamn kan njuta av båtlivet under en längre period.

Veckan innan julhelgen fick ishallen ta emot träningsläger från nationer som i mellandagarna spelade junior VM i ishockey i Göteborg. Landslagen från Norge

och Lettland lade sina läger i Ulricehamn och gav ett fint betyg till Lassalyckan och dess samarbetspartners.

En hel del arbete har skett på kommunens badplatser. Bland annat har det tillkommit nya bryggor i Björken, Jogen, Köttkulla samt Mogden. Dessutom har Mogden och Haganäset fått ny eldstad/grillplats. Det har även tillkommit ny utrustning till lekplatsen på Björkens badplats.

Byte av bibliotekssystem och samgående i Knallebiblioteken tillsammans med övriga sju kommuner i Boråsregionen har under hösten varit ett prioriterat arbetsområde. I december 2023 gick Borås in som första kommun och Ulricehamn följde efter som nummer 2 i januari 2024.

En muralmålning kallad "genom rök, genom eld" av konstnären Anders Tolergård har tillkommit på den brända tomten på Storgatan. Den anspelar på de verksamheter som låg i den nedbrunna byggnaden.

Fredrik Wretmans skulptur "reflektion" kom under hösten på plats utmed cykelbanan vid Vädersholm i Hökerum. Placering och framtagande har skett i samarbete med hembygds- och samhällsförening på orten.

Enheten park och skog har inlett upphandling av grönyteskötsel, vilket är ett omfattande arbete. Målsättningen är att upphandling och avtal ska vara klart till budgetprocessen för 2025.

Inom lokalvården har ett arbete påbörjats med lokalvårdsteam. Syftet är att få en större delaktighet, vilket hoppas kunna leda till mer inflytande och möjligheter till samarbeten och helhetsansvar.

Digitaliseringen inom lokalvården pågår ständigt, några olika robotar har köpts in för att hitta den optimala lösningen för de objekt som finns i kommunen.

Ekonomisk analys

Sektor service visar ett överskott i förhållande till budget om 0,8 mnkr. Samtliga verksamheter förutom fastighet redovisar ett överskott mot budget.

Verksamhet fastighet har ett underskott i förhållande till budget på 2,8 mnkr. Underskottet beror framför allt på att nya rutiner införts gällande vilka kostnader som bokförs på investeringsprojekt kontra driftsbudget. En så kallad nollning har skett gentemot Tranemo Trädgårdstjänst om cirka 0,6 mnkr. Detta är de ytor som inte tidigare ingått i avtalet men ska göra framåt.

Resultatet för verksamhet it uppgår till 0,4 mnkr. Överskottet härleds till lägre kapitalkostnader jämfört med budget samt att nyttjande av konsulter och utbildningar är lägre än budgeterat.

Verksamhet kosts resultat ger ett överskott om knappt 1,7 mnkr. Överskottet beror på vakanta tjänster under året samt ökade intäkter. De vakanta tjänsterna har tillsatts under andra halvåret.

Verksamhet kultur och fritids resultat är ett överskott om knappt 0,9 mnkr. Framför allt beror det på lägre personalkostnader än budgeterat. Under året har verksamheten haft flera vakanta tjänster samt hög sjukfrånvaro. Flertalet av de vakanta tjänsterna är nu tillsatta.

Kommunservice resultat ger ett överskott om drygt 0,3 mnkr för perioden. Överskottet beror på vakanser och frånvaro som inte har ersatts. Materialkostnaderna har dock ett underskott, på grund av kraftiga prisökningar framför allt inom lokalvården.

2.8 Koncernföretag

Ulricehamns Stadshus AB

Belopp (mnkr)	2023	Budget 2023	2022
Intäkter	0,4	0,4	5,3
Kostnader	-2,6	-2,4	-1,2
Resultat efter fin. poster	-2,2	-2,0	4,1
Koncernbidrag	2,0	2,0	0,5
Resultat före skatt	-0,2	0,0	4,6

Väsentliga händelser

Under 2023 har Ulricehamns Stadshus AB hållit fyra ordinarie styrelsemöten och tre extra styrelsemöten, varav ett per capsulam. Bolagsstämma hölls den 13 april. Två dialogmöten har hållits med Ulricehamns Energi AB. Näringsliv Ulricehamn AB och STUBO AB har deltagit i ett dialogmöte vardera. Under våren 2023 har Ulricehamns Stadshus AB även anordnat en gemensam styrelseutbildning för de nya styrelserna inom bolagskoncernen.

Arbetet med att utveckla och fördjupa samarbetet dels mellan den kommunala organisationen och bolagen, dels inom bolagskoncernen har fortsatt under 2023. En översyn av bolagsstrukturen pågår. Bolagens vd:ar medverkar vidare i vissa förvaltningsledningsmöten och bolagens ledningsgrupper deltar även vid kommungemensamma ledningsdagar och konferenser.

Ekonomi

Resultat innan bokslutsdispositioner och skatt 2023 uppgick till -2,2 mnkr, koncernbidrag och återföring av periodiseringsfond ger ett resultat innan skatt på +/- vilket är i nivå med budgeterat resultat. Bolagets resultat efter skatt landar dock på -0,3 mnkr på grund av reglerna för ränteavdragsbegränsningar.

UEAB

Belopp (mnkr)	Budget		
	2023	2023	2022
Intäkter	324,8	335,3	325,0
Kostnader	-281,6	-305,8	-272,9
Resultat efter fin. poster	43,2	29,5	52,1
Koncernbidrag	-11,5	-11,5	-9,4
Resultat före skatt	0,2	0,1	0,1

Personaltal	Förändring		
	2023	2022	
Arbetad tid (i årsarbeten)	93,0	93,0	0,0
Total sjukfrånvaro	3,2%	3,8%	-0,6%

Väsentliga händelser

Ulricehamns kommuns fortsatta tillväxt påverkar bolaget genom att tjänsterna efterfrågas av fler invånare och företag. Omvärldsfaktorer, såsom minskad elförbrukning och förändrad lagstiftning, påverkar också. Ulricehamns kommuns önskan att växa och investera i nya områden för bostäder, service och företag medför att bolagets tjänster för projektering och entreprenader för infrastruktur efterfrågas. Under året har Va-verksamheten arbetat med energieffektiviseringar för sina byggnader, moderniserat tekniken för övervakning av vattenflöden och arbetat med förebyggande åtgärder och saneringar i nätet. Tillsammans med kommunen har en ny Vattentjänstplan arbetats fram för beslut av fullmäktige under 2024. Inför övertagandet av kundservice för insamling av hushållsavfall samt kommande ansvar för fastighetsnära insamling, som införs med start 2024, har förberedelser skett genom upphandlingar och dialog med entreprenörer och fastighetsägare. Den fjärde och sista etappen av sluttäckning av Deponin har till stor del färdigställts. Under 2024 planeras för ytterligare massor samt ett avskiljande dike samt återställningsarbeten.

Projektet för byte av alla mätare för el och fjärrvärme har fortsatt under 2023. En förskjuten tidsplan medför att de sista mätarna kommer vara utbytta under senare delen av 2024. Fjärrvärmes är fortsatt attraktiv och installeras i nya, ombyggda och befintliga fastigheter. Försäljningen av värme följer förväntad efterfrågan men försäljningen av el minskar både beroende på ökande installation av solceller i nätet och kundernas vilja att vara mer energieffektiva. Fiberutbyggnad har även i år i huvudsakligen skett i landsbygdsprojekten.

Under året har 213 nya hushåll/företag anslutits till fibernätet (föregående år 721 nya anslutningar) och vid årsskiftet är cirka 10 300 hushåll/företag anslutna.

I arbetet med att uppföra ett Energi- och Miljöcenter (EMC), som påbörjades redan under 2016, har byggnation av personalbyggnad och flispannor med tillhörande teknisk utrustning utförts under året. Samråd för byggnation av nytt avloppsreningsverk har genomförts och efter ytterligare utredningar har en

ansökan om tillstånd för att uppföra nytt reningsverk sänts till Länsstyrelsen för prövning.

Ekonomi

Rörelseresultatet efter avskrivningar uppgår till 48,7 mnkr (54,0 mnkr).

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 43,2 mnkr (52,1 mnkr). Avkastning på justerat eget kapital är 9 % (12 %). Investeringarna uppgår till 152,6 mnkr (95,5 mnkr). VA och fjärrvärme är de verksamheter som har investerat mest.

STUBO AB

Belopp (mnkr)	2023	Budget 2023	2022
Intäkter	94,0	93,8	86,0
Kostnader	-90,1	-94,1	-79,4
Resultat efter fin. poster	3,9	-0,3	6,6
Koncernbidrag	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	3,9	-0,3	6,6

Personaltal	2023	2022	Förän- ndring
Arbetad tid (i årsarbeten)	20,7	19,4	1,3
Total sjukfrånvaro	8,2%	10,7%	-2,5%

Väsentliga händelser

Samtliga 54 nybyggda lägenheter på Parkrosgatan 4 och 6 var uthyrda våren 2023. Under året har 44 lägenheter samt två lokaler tomställt på Stockrosvägen inför kommande rivning för att möjliggöra nybyggnation på området. Arbetet med att minska energiförbrukningen i fastigheterna pågår med såväl åtgärder i byggnadernas klimat-skäl som åtgärder i fastigheternas värmesystem samt datoriserad driftövervakning.

Ekonomi

Resultatet för 2023 visar ett överskott på 3,9 mnkr före skatt (6,6 mnkr), överskottet kan hänföras till lägre elkostnader jämfört med budget.

Avkastningen för verksamhetsåret är 4,8% men 5,3% (5,0%) över en femårsperiod. Enligt ägardirektiv ska bolaget generera en avkastning om 5 % över tid. Avkastningen i snitt för åren 2019-2023 är 5,3 %. Det egna kapitalet uppgår till 168,0 mnkr, vilket innebär en soliditet på 34,0 % (31,0%).

Skuldsättningsgraden är 2,0 (2,2) samt belåningsgrad fastigheter är 61,9 % (68,1%) samt räntetäckningsgrad är 1,5 (3,1).

NUAB

Belopp (mnkr)	2023	Budget 2023	2022
Intäkter	1,7	1,0	1,4
Kostnader	-11,2	-10,5	-10,1
Resultat efter Fin. poster	-9,5	-9,5	-8,7
Koncernbidrag	9,5	9,5	8,9
Resultat före skatt	0,0	0,0	0,2

Personaltal	2023	2022	Förändring
Arbetad tid (i årsarbeten)	7,0	7,0	0,0
Total sjukfrånvaro	3,3%	1,8%	1,5%

Väsentliga händelser

Under året har det hållits 30 olika träffar bland annat har det hållits affärsskola, ”språk på plats” samt upphandlingsskola. Ett intensifierat samarbete med skolan har skett under året och cirka 100 företagsbesök har genomförts.

Arbete med att visa Ulricehamn som en attraktiv ort för etablering, besökare och inflyttning har skett i olika former och medier under året. Bolaget har genomfört kampanjarbete på sociala medier samt fått besök av journalister och influencers samt annonserat.

Flera evenemang har hållits under året där bolaget har varit involverade till exempel nationell bouletävling samt musikarrangemang såsom Uport och Diggiloo.

Ekonomi

Bolaget gör ett nollresultat enligt budget. Bolagets egna kapital uppgår till 8,3 mnkr (8,3 mnkr). Bolagets soliditet uppgår till 76% (79%).

2.9 Nämnder

Miljö- och byggnämnd

Ulricehamns miljö- och byggnämnd fullgör kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelsområdet samt inom byggområdet utifrån plan- och bygglagen beträffande ärenden och andra uppgifter som avser myndighetsutövning mot enskild. Miljö- och byggnämnden har även ansvarat för tillsyn och kontroll enligt lagstiftning och förordningar som styr nämndens verksamhet. Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter avseende tillstånd och tillsyn enligt livsmedelslagen, tobakslagen och lagen om handel med receptfria läkemedel som avser myndighetsutövning mot enskild. Detta gäller även tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen. Nämnden består av sju ledamöter och sju ersättare.

Under 2023 hanterades 155 ärenden varav 31 miljöärenden, 80 byggärenden och 41 allmänna ärenden. Nämnden genomförde 11 sammanträden.

Utöver detta fattades på nämndens uppdrag 870 delegationsbeslut inom bygg, samt 480 delegationsbeslut, inom miljöskydd, hälsoskydd och livsmedelsområdet. Ytterligare 80 delegationsbeslut inom miljö om avgift har fattats där fakturan är beslutet, så totalt 568 stycken. 19 av delegationsbesluten handlade om serveringstillstånd.

All miljötillsyn har utförts enligt tillsynsplanen för 2023. Under första halvåret har det satsats mycket på inventering av eftersatta små verksamheter för att få en bättre bild av vilka som är aktiva och kräver tillsyn. Genom detta kommer enheten sannolikt minska antalet verksamheter i systemet då flera har visat sig vara inaktiva.

Tillsynen på små avlopp pausades under 2023 för att även där arbeta fram en mer hållbar tillsynsprocess så att tillsyn kan utföras årligen utan uppehåll, och för att skapa en mindre sårbarhet sett till resurser och kompetenser. Till följd av detta finns nu mycket goda förutsättningar för en väl fungerande avloppstillsyn framåt. Strandskyddshandläggningen fungerar väl både sett till hantering av dispenser, uppföljning och tillsyn. Värt att nämna är även att samtliga beviljade strandskyddsdispenser under 2023 (25 st) har godkänts av Länsstyrelsen.

På byggsidan har 2023 präglats av en minskad ärendeinströmning. Det som söks för har även ändrat karaktär och utgörs nu mer av mindre ändringar, tillbyggnader och liknande. Arbeta har lagts på att följa upp äldre ärenden (beviljade lov) för att se att arbetet har påbörjats inom 2 år från lov, och avslutats efter fem, samt att följa upp tidsbegränsade lov.

Individnämnd

Individnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården som avser myndighetsutövning mot enskild. Individnämnden fullgör vidare kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom utbildningsområdet som avser myndighetsutövning mot enskild, samt med beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade, skolskjuts och elevresor.

Individnämnden består av tre ledamöter och tre ersättare. Under 2023 hade nämnden 11 ordinarie sammanträden och sju extrainkallade sammanträden. Huvuddelen av de ärenden som behandlas på individnämnden kommer från verksamhet Individ- och familjeomsorg.

Exempel på ärendetyper som behandlas av nämnden:

- Beslut att bevilja bistånd i form av boende i familjehem, HVB eller stödboende
- Övervägande om fortsatt placering i familjehem, HVB eller stödboende
- Ansökan hos förvaltningsrätten om vård enligt LVU respektive LVM
- Medgivande att bli familjehem
- Ansökan om vårdnadsöverflytt
- Avbrytande av faderskapsärende
- Yttrande vid adoption

Krisledningsnämnd

Krisledningsnämnden är kommunens beslutande organ för åtaganden enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Krisledningsnämnden har befogenhet att överta hela eller delar av beslutanderätten för kommunstyrelsen och andra nämnder och fatta de beslut som en eventuell uppkommen krissituation kan kräva i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning. Det är kommunstyrelsens ordförande som beslutar om krisledningsnämnden behöver träda in för att hantera händelsen. Krisledningsnämnden har inte genomfört något sammanträde under 2023.

Valnämnd

Kommunens valnämnd ansvarar för allt som har med allmänna val och folkomröstningar att göra. Vallagen och andra författningar talar om vad som gäller. Under 2023 har nämnden påbörjat arbetet inför valet till Europaparlamentet som är i juni 2024.

Revisionsberättelse

2.10 Revisionen

Resultat (mnkr)	Budget		
	2023	2022	2022
Verksamhetens kostnader	1,4	1,5	1,3
Avvikelse mot budget	0,1	*	0,2

Förtroendevalda revisorers uppgifter

De förtroendevalda revisorernas uppdrag regleras i 12 kap. kommunallagen. Uppdraget som förtroendevald revisor fullgörs självständigt och revisorerna utgör därmed inte en nämnd. Lekmannarevisorerna för kommunens bolag utses ur gruppen valda revisorer.

Revisorerna granskar den verksamhet som bedrivs inom nämnder, styrelser och beredningars verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen sker i den omfattning som följer av god revisionssed.

Årets verksamhet

Kommunkoncernen

Lekmannarevisorerna följer löpande respektive bolag genom att ta del av protokoll och handlingar. Revisorerna har under året bland annat tagit del av väsentliga styr- och uppföljningsdokument och haft dialog med bolagen. Baserat på årets granskning har lekmannarevisorerna upprättat granskningsrapporter för respektive bolag, som överlämnas till årsstämmorna och bifogas revisionsberättelsen för kommunen.

Nämnderna och förvaltningen

Revisorerna har under året träffat företrädare för förvaltningen, sektorchefer, stabschefer och verksamhetschefer. Syftet med mötena har varit dels att inhämta information om verksamheterna, dels att föra en dialog utifrån identifierade risker/frågeställningar.

Genomförda granskningar:

Granskning avseende verkställighet av fullmäktiges beslut.

Beredningar

På grund av kommunens egen översyn av förutsättningarna för beredningarna har revisorerna valt att avvakta med granskning.

Väsentlighet och risk

Inför revisionsåret 2023 har en riskanalys och revisionsplanering genomförts. Underlag för årets revisionsplanering har utgjorts av protokoll, underlag från styrelse och nämnder, information som inhämtats från möten med bolag, nämnder, beredningar och förvaltning samt resultatet av den interna kontroll som genomförts.

Intern kontroll

Årligen genomför revisorerna en granskning och prövning av den interna kontrollen. Resultatet ligger till grund för den bedömning som revisorerna gör i sin revisionsberättelse. Därutöver har även löpande granskning skett av rutiner för väsentliga ekonomiprocesser.

Ansvarsprövning

Kommunens årsredovisning: Revisionsberättelse med bilagor lämnad till kommunfullmäktige

Kommunens delårsrapport: Revisorernas bedömning samt granskningsrapport lämnade till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Utöver ovan presenterad verksamhet har revisorerna årligen informationsutbyte med kommunfullmäktiges presidium.

Revisorerna deltar i nätverksträffar med övriga förtroendevalda revisorer i regionen.

Framtiden

Inför 2024 har en riskanalys genomförts och en revisionsplan upprättats. Revisionsplanen är ett levande dokument, och kan därmed revideras under året vid behov.

Utifrån genomförd riskanalys har revisorerna identifierat ett antal områden som revisionen kommer att fokusera på under 2024. Bland annat kommer revisionen att genomföra granskningar avseende gymnasieskolans måluppfyllelse och likvärdig skola (uppföljning av tidigare granskning). Därtill har ett flertal områden identifierats där revisorerna kommer att inhämta information genom träffar med bolag, nämnder, förvaltning. Områden som identifierats är bland annat kompetensförsörjning och arbetsmiljö, informationssäkerhet, långsiktig finansiell planering, brottsförebyggande arbete och uppföljning av externa utförare.

Från och med 1 januari 2023 tillämpas ny Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Övrigt

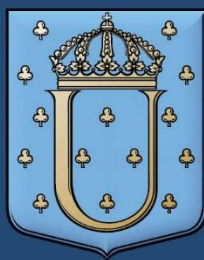
Utöver ovan presenterad verksamhet har revisorerna årligen informationsutbyte med kommunfullmäktiges presidium.

Revisorerna deltar i nätverksträffar med övriga förtroendevalda revisorer i regionen.

Under 2023 har en upphandling avseende sakkunnigt biträde till kommunens revisorer och lekmannarevisorer genomförts.

Genomförda granskningar översänds till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och publiceras på kommunens hemsida under rubriken "Kommunrevisionen".

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige erbjuder sedan några år regelmässigt föredragning av upprättad granskning.

ULRICEHAMNS
KOMMUN